

KURIKULUM ZA NASTAVNI PREDMET SLOVENSKI JEZIK I KULTURA (SLOJK) U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ (MODEL C)

A. Opis predmet

Temeljna načela i ciljevi

Pripadnici slovenske nacionalne manjine u Hrvatskoj jedna su od 22 Ustavom Republike Hrvatske priznate nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Prema popisu stanovništva iz 2021. godine u Hrvatskoj živi 7.729 (0,20% od ukupnog stanovništva Republike Hrvatske) pripadnika slovenske nacionalne manjine, a 7.620 (0,20% od ukupnog stanovništva) ih je slovenski jezik odabralo kao materinski jezik. Pripadnici slovenske nacionalne manjine heterogena su zajednica koja je raspršena po cijeloj Hrvatskoj, a njihov broj konstantno opada. Najviše pripadnika slovenske nacionalne manjine živi u Primorsko-goranskoj županiji (1.575), Istarskoj županiji (1.515) te u Gradu Zagrebu (1.312), ali prisutni su i u cijelom pograničnom području hrvatsko-slovenske granice. Osnovna organiziranost temelji se na kulturno-umjetničkim društvima kojih je trenutačno 16, a povezani su u Savez slovenskih društava u Republici Hrvatskoj. (Samo)organizacija pripadnika slovenske nacionalne manjine u Hrvatskoj daje veliku važnost očuvanju i njegovanju slovenskog jezika pogotovo među mlađim pripadnicima slovenske nacionalne manjine.

Pravo na odgoj i obrazovanje na svom jeziku i pismu pripadnici nacionalnih manjina ostvaruju sukladno Ustavu Republike Hrvatske, Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina te Zakonu o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Pripadnici nacionalnih manjina svoje ustavno pravo na odgoj i obrazovanje ostvaruju trima osnovnim modelima (A, B i/ili C model) te posebnim oblicima školovanja. Učenici u hrvatskim školama mogu slovenski jezik učiti u okviru predmeta Slovenski jezik i kultura po Modelu C (SLOJK) i to je predmet koji obuhvaća slovenski jezik, književnost, povijest, geografiju, glazbenu kulturu i primijenjenu umjetnost.

Prema podacima Ministarstva znanosti i obrazovanja u školskoj godini 2022/2023 nastavni predmet Slovenski jezik i kultura pohađalo je 219 učenika u 8 osnovnih škola te 79 učenika u 3 srednje škole. Broj učenika nastavnog predmeta Slovenski jezik i kultura kontinuirano raste. Najviše škola koje izvode nastavni predmet SLOJK nalazi se u Primorsko-goranskoj županiji (6), Istarskoj županiji (3), Zagrebačkoj (1) i Varaždinskoj županiji (1).

Kurikulum predmeta SLOJK namijenjen je djeci pripadnicima slovenske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, djeci koja imaju slovenske pretke, a nastava je istovremeno otvorena i za djecu koja žele učiti slovenski jezik te se upoznati s elementima slovenske kulture.

Skupine učenika koje uče SLOJK izrazito su heterogene i uključuju učenike različitih predznanja, dobi kao i jezične i kulturne pozadine. Često je želja za učenjem slovenskog jezika motivirana ne samo željom za očuvanjem slovenskog jezika već i drugim različitim razlozima kao što su želja za nastavkom školovanja u Republici Sloveniji ili mogućnost zaposlenja nakon završetka školovanja (Riman 2020; Novak Lukanović & Riman 2021).

Učenici koji pišu nastavni predmet SLOJK, nemaju veliko predznanje s kojim dolaze iz obiteljskog okruženja. Suvremena istraživanja koja su proveli znanstvenici među učenicima koji pohađaju nastavni predmet SLOJK, pokazala su da je slovenski jezik vrlo rijetko materinski jezik, te da su se s slovenskim jezikom susretali povremeno i da nisu aktivni govornici (Novak Lukanović et al. 2014; Medvešek & Riman 2019). Upravo zato, jezik i kultura moraju biti

dostupni, tj. vladanje jezikom, njegovanje tradicije/običaja te poznavanje kulture, književnosti i sadašnjosti moraju pridonijeti očuvanju identiteta pripadnika slovenske nacionalne manjine u Hrvatskoj.

SLOJK ne ubraja se u izbornu nastavu te se slovenskom jeziku pristupa kao drugom materinskom jeziku. Odabirom manjinskog materinskog jezika učeniku se ne smanjuje broj izbornih predmeta koje može pohađati.

Poučavanje jezika, pa tako i drugog materinskog, od temeljnog je značaja za osobni razvoj i socijalizaciju učenika. Po značaju i učincima ono prelazi okvire znanja sadržaja samog predmeta i omogućuje učenicima osobno izražavanje i razvoj pojedinca (kognitivni i socijalno-emotivni) te sudjelovanje učenika u brojnim aktivnostima vezanim uz kulturu i tradiciju slovenske nacionalne manjine u Hrvatskoj.

Poučavanje nastavnog predmeta SLOJK učenicima osigurava razvoj jezičnih i interkulturalnih kompetencija. Razvoj jezičnih kompetencija slovenskog jezika obuhvaća produblјivanje sposobnosti pismenog i usmenog izražavanja te iznošenja ideja, informacija i vrijednosti pri uporabi razgovornog jezika te jezika struke. Integrirano obrazovanje koje pruža nastavni predmet Slovenski jezik i kultura pridonosi shvaćanju i oblikovanju svijesti o načinu života i kulturi pripadnika slovenske nacionalne manjine u Hrvatskoj kao i Slovenaca u matičnoj državi. Sve navedeno pridonosi jačanju nacionalnog identiteta, očuvanju slovenskog jezika i elemenata tradicijske kulture pripadnika slovenske nacionalne manjine u Hrvatskoj. Time se jača tolerantno i multikulturalno društvo, ali se i njeguju bilateralni slovensko-hrvatski odnosi.

B. Odgojno-obrazovni ishodi procesa učenja i poučavanja

Cilj nastavnog predmeta SLOJK osposobiti je učenike osnovnih i srednjih škola za samostalnu pisanu i usmenu komunikaciju na slovenskom jeziku uključujući sve jezične djelatnosti: slušanje, pisanje, čitanje i govorenje.

Učenik:

- uspješno i pravilno koristi se slovenskim jezikom u različitim životnim i komunikacijskim situacijama;
- razvija čitalačku pismenost, čitalačku kulturu te čitalačku naviku na različitim književnim tekstovima i različitim književnim vrstama;
- prepoznaje slovensku povijesnu i kulturnu baštinu te zemljopisna, društvena i gospodarska obilježja slovenskog jezičnog područja kao jednu od odrednica vlastitog nacionalnog identiteta;
- prepoznaje različitosti između hrvatske i slovenske jezične komunikacije;
- čita tekstove pisane na slovenskom standardnom jeziku;
- oblikuje pozitivno mišljenje o kulturnoj raznolikosti, razvija toleranciju i otvorenost prema prihvaćanju i poštovanju kulturnih i vjerskih različitosti drugih naroda i nacija.

C. Ustroj i područja Kurikuluma nastavnog predmeta Slovenski jezik i kultura

Nastavni predmet SLOJK čine tri predmetna područja:

- Jezične kompetencije
- Književnost
- Kultura.

Ova predmetna područja učenicima jamče upoznavanje slovenskog jezika i uspješno služenje njime, a time i komunikaciju bez poteškoća. Odgojno-obrazovni ciklus uvažava razvojne faze učenika. Učenici upoznaju važna književna djela slovenskog jezičnog područja te produbljuju svoja znanja o slovenskoj kulturi, o povijesti te o geografskim značajkama.

A. Jezične kompetencije

Predmetno područje *Jezične kompetencije* obuhvaća ovladavanje jezičnim vještinama (slušanje, pisanje, čitanje, govorenje) na razini koja će učenicima omogućiti razvoj komunikacijskih vještina na materinskom jeziku. Učenici svoju vještinu govorenja razvijaju stvaranjem govornih situacija u kojima razgovaraju o svakodnevnim, ali i o apstraktnim temama. Stečeno znanje aktivno primjenjuju u pisanome obliku pri izražavanju ideja, informacija, mišljenja, osjećaja.

U sklopu predmetnog područja *Jezične kompetencije* učenici trebaju ovladati temeljnim rječnikom koji će ih osposobiti za svakodnevnu komunikaciju. Oni usvajaju gramatičke, pragmatičke, pravopisne i fonetske karakteristike slovenskoga jezika. Razvojem *Jezičnih kompetencija* potiče se socijalizacija i cjelokupan razvoj učenika.

B. Književnost

Predmetno područje *Književnost* razvija kulturu čitanja, što se ostvaruje čitanjem djela slovenske književnosti te njihovom interpretacijom i usvajanjem. Učenici upoznaju slovenske autore i njihova književna djela, koja pripadaju različitim književnim vrstama, te usvajaju znanje o obilježjima tih književnih vrsta, a sve u skladu s vlastitom dobi. Čitanjem obogaćuju svoj rječnik, razvijaju sposobnost kritičkog mišljenja i izražavanje tog mišljenja, potiču svoju maštu i kreativnost. Nastava se odvija u učionici, na književnim ekskurzijama ili posjetom kazališnim i filmskim predstavama.

C. Kultura

Predmetno područje *Kultura* obuhvaća upoznavanje različitih područja slovenske kulture (njenom najširem pojmu) i tumačenje elemenata tradicijske slovenske kulture važne za očuvanje slovenskog nacionalnog identiteta. Ovo područje spaja povijesne, etnološke, zemljopisne i umjetničke spoznaje. Učenici oblikuju pozitivan odnos prema slovenskoj kulturi, ali i prema kulturnoj raznolikosti regije Alpe-Jadran, te ju nastoje i očuvati. Upoznaju rad istaknutih povijesnih osoba. Upoznaju se s aktualnom političko-gospodarskom situacijom. Učenici stečeno znanje primjenjuju u svakodnevnom životu, razvijaju interes za druge kulture prihvaćajući ih. Stečene kulturne spoznaje učenicima pomažu osnažiti njihov nacionalni identitet, oblikuju ih da budu aktivni i odgovorni građani slovensk zajednice u Republici Hrvatskoj.

D. Odgojno-obrazovni ishodi, sadržaji, razine usvojenosti sadržaja po razredima i po predmetnim područjima

Predmetna područja *Jezične kompetencije*, *Književnost* i *Kultura* sastavnice su predmeta SLOJK te zajedno tvore nedjeljivu cjelinu. Svako predmetno područje sadrži odgojno-obrazovne ishode, koji se razvijaju se od prvog do osmog razreda osnovne škole te od prvog do četvrtog razreda srednje škole, razradu ishoda i razinu usvojenosti.

Razrada ishoda odgovara dobi učenika. Ishodi predloženi u kurikulumu razrađeni su bez potrebe za cjelovitošću, tj. učitelj/nastavnik može ih dopuniti sukladno potrebama, predznanju, interesima i sposobnostima učenika. Predmetna područja se nadopunjuju, iprepreliću i međusobno su povezana.

Tekstovi prilagođeni godini učenja razlikuju se po dužini i složenosti. Tekst s obzirom na dužinu može biti vrlo kratak, kratak, srednje dug i dug, a s obzirom na složenost može biti vrlo

jednostavan, jednostavan, srednje jednostavan i složen. Složenost teksta određuju kvantitativne i kvalitativne smjernice (s obzir fabulu teksta, broj likova, zasićenost prenesenim značenjima i alegorijama).

Tablica u nastavku prikazuje uvjete dužine teksta prema broju riječi i prati jezične sposobnosti učenika.

	vrlo kratak tekst	kratak tekst	srednje dug tekst	dug tekst
čitanje	najviše 100 riječi	100 – 300 riječi (ovisno o godini učenja) 5. razred 100 – 200 riječi 6. razred 200 – 300 riječi	300 – 600 riječi (ovisno o godini učenja) 7. razred 300 – 500 riječi 8. razred 500 – 600 riječi	više od 600 riječi
slušanje	najviše 50 riječi	50 - 200 riječi (ovisno o godini učenja) 5. razred 50 – 100 riječi 6. razred 100 – 200 riječi	200 - 400 riječi 7. razred 200 – 300 riječi 8. razred 300 – 400 riječi	više od 500 riječi
pisanje	najviše 40 riječi	40 – 80 riječi (ovisno o vrsti teksta) 5. razred 40 – 60 riječi 6. razred 60 – 70 riječi 7. razred 70 – 80 riječi	80 – 200 riječi (ovisno o vrsti teksta) 8. razred 80 – 100 riječi	više od 200 riječi
govorenje	otprilike 1 minuta	1 – 2 minute	3 – 5 minuta	5 – 10 minuta

Razrada odgojno-obrazovnih ishoda od 1. do 8. razreda osnovne škole

1. razred – 105 sati godišnje

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
1. razred osnovne škole – 3 sata (105 sati godišnje)		
A: Jezične kompetencije		
OŠ. SLOJK A. 1. 1. Učenik verbalno i neverbalno reagira na slušne i vizualne poticaje	-povezuje izgovorene riječi s odgovarajućim slikovnim karticama ili predmetima -povezuje izgovorene upute s radnjama	-češće reagira neverbalno nego verbalno, uz povremenu pomoć učitelja reagira na slušne i vizualne poticaje

	-odgovara na postavljena pitanja (da, ne odgovori) -imenuje predmete i osobe u razredu ili na vizualnim predlošcima	
OŠ. SLOJK A. 1. 2. Učenik glasno čita vrlo kratke, jednostavne i poznate riječi	-prepoznaje i izgovara napisane riječi -čita slikopis	-uz povremenu pomoć učitelja čita jednostavne i poznate riječi i slikopis
OŠ. SLOJK A. 1. 3. Učenik preslikava kratke riječi i kratke rečenice.	-preslikava kratke riječi i kratke rečenice	-uz povremenu pomoć učitelja i više vremena točno i čitko preslikava kratke riječi i kratke rečenice
OŠ. SLOJK A. 1. 4. Učenik ponavlja riječi i vrlo kratke rečenice.	-ponavlja izgovorene riječi i vrlo kratke rečenice	-uz povremenu pomoć učitelja ponavlja jednostavne riječi i rečenice
OŠ. SLOJK A. 1. 5. Učenik sudjeluje u vrlo kratkom razgovoru od nekoliko riječi.	-sudjeluje u jednostavnome i kratkome razgovoru: pozdravlja, predstavlja se itd. -postavlja jednostavna pitanja i odgovara na njih -oblikuje i izgovara jednostavne i kratke, uvježbane rečenice	-uz povremenu pomoć učitelja sudjeluje u vrlo kratkome i jednostavnome razgovoru
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Preporučene teme: ja i svijet oko mene, obitelj, igre, škola, voće, povrće, životinje, biljke, prehrana, boje, brojevi do 10, dijelovi tijela, slova slovenske abecede. Jezične funkcije: pozdravljanje, predstavljanje, čestitanje, zamolba, zahvala, pitanje za oprost, imenovanje i identificiranje predmeta, brojenje.</p> <p>Učitelj odabire leksičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika te o njihovoj povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.</p> <p>Učitelj odabire gramatičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika koje se temelje na preporučenim jezičnim funkcijama: jednostavna rečenica; potvrdni, niječni i upitni oblik rečenice, dijalog.</p>		
<p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učitelj poučava jezične sadržaje putem usmene komunikacije te učenjem iz situacijskih igara: geste, mimika, pokreti, igre, pjesme, dramatizacija, crtanje, digitalna i zorna sredstva. Leksički sadržaji uvode se uz mimiku, vizualna i multimedijalna sredstva mehaničkim ponavljanjem. S čitanjem se započinje postupno tek nakon što su učenici na hrvatskoj (materinskom) jeziku usvojili osnove čitanja. Pisanje započinje krajem prvoga polugodišta i pristupa mu se izrazito postupno.</p>		

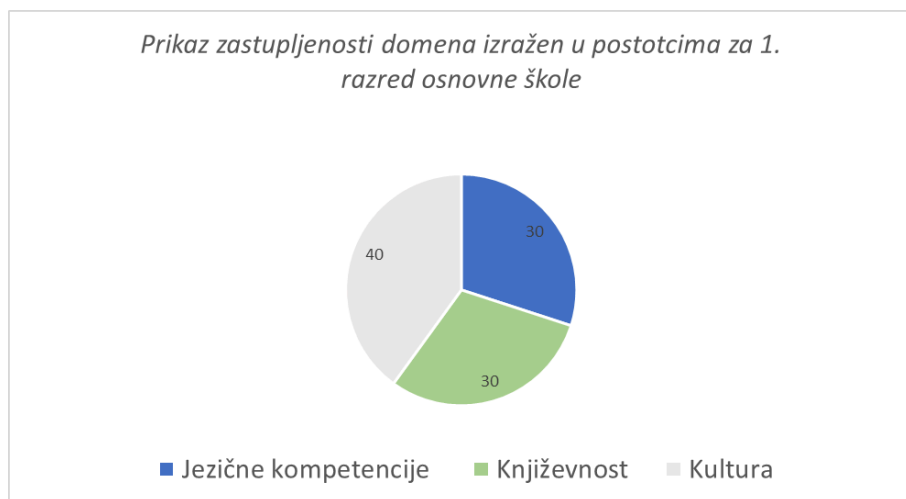
Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
B: Književnost		
OŠ. SLOJK B. 1. 1. Učenik verbalno i neverbalno izražava misli, osjeća i zapažanja nakon slušanja teksta.	-riječima, crtežom ili pokretom izražava misli, osjeća, zapažanja nakon čitanja/slušanja književnog teksta -govori što mu se sviđa i što mu se ne sviđa -povezuje s vlastitim iskustvom ono što je čuo u tekstu -uspoređuje postupke likova s vlastitim postupcima	-uz povremenu pomoć učitelja izražava misli, osjeća, zapažanja povezana s pročitanim/slušanim tekstom
OŠ. SLOJK B. 1. 2. Učenik sluša/čita s razumijevanjem vrlo kratke književne tekstove koji su primjereni njihovoj dobi.	-sažima sadržaj teksta -odgovara na pitanja povezana s tekstom -čita tekst nekoliko puta radi potpunog razumijevanja	-uz povremenu pomoć učitelja sluša ili čita s razumijevanjem tekst, uz pomoć odgovara na pitanja povezana s tekstom, govori o vlastitom iskustvu
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: -pjesmice u rimama, slovenske narodne priče, dječje pjesme, brojalice, dječje narodne igre		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učitelj odabire tekstove po svojem izboru za obradu preporučenih sadržaja. Ishodi iz domene Književnost paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju.		

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
C: Kultura		
OŠ. SLOJK C. 1. 1. Učenik uočava osnovna obilježja slovenske kulture.	-prepoznaje tipična slovenska imena -prepoznaje i imenuje obilježja slovenskih praznika i blagdana -prepoznaje naziv države	-uz povremenu pomoć učitelja uočava osnovna obilježja slovenske kulture
OŠ. SLOJK C. 1. 2. Učenik prepoznaje osnovne sličnosti i razlike između slovenske i hrvatske kulture.	-prepoznaje i imenuje osnovne sličnosti i razlike između slovenske i hrvatske kulture (običaji, praznici i blagdani, imena itd.)	-uz povremenu pomoć učitelja prepoznaje i imenuje sličnosti i razlike između slovenske i hrvatske kulture

OŠ. SLOJK C 1. 3. Učenik sudjeluje u aktivnosti nadahnutoj folklorom.	-kreativno se izražava pjesmom, plesom, crtežom, glumom	-učenik na poticaj učitelja sudjeluje u kreativnim aktivnostima
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: -slika o sebi, praznici i blagdani, slovenska dječja glazba i ples		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Ishodi iz domene Kultura paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju.		

Prikaz zastupljenosti domena izražen u postotcima za 1. razred osnovne škole

Pri planiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda učitelji i nastavnici smiju odstupiti do 10 % od preporučenog postotka zastupljenosti svakoga predmetnog područja.

2. razred – 105 sati godišnje

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
2. razred osnovne škole – 3 sata (105 sati godišnje)		
A: Jezične kompetencije		
OŠ. SLOJK A. 2. 1. Učenik verbalno i neverbalno reagira na slušne i vizualne poticaje koristeći se proširenim rječnikom	-povezuje izgovorene riječi s odgovarajućim slikovnim karticama ili predmetima -povezuje izgovorene upute s radnjama -odgovara na postavljena pitanja -imenuje predmete i osobe u razredu ili na vizualnim predlošcima	-češće reagira neverbalno nego verbalno, uz povremenu pomoć učitelja reagira na slušne i vizualne poticaje

OŠ. SLOJK A. 2. 2. Učenik glasno čita vrlo kratke i poznate riječi	-prepoznaje i izgovara zapisane vrlo kratke i poznate rečenice	-uz povremenu pomoć učitelja čita jednostavne i poznate rečenice
OŠ. SLOJK A. 2. 3. Učenik preslikava riječi i kratke rečenice.	-preslikava riječi i rečenice -povezuje pisani oblik riječi s odgovarajućom slikom	-uz povremenu pomoć učitelja i više vremena pravilno preslikava riječi i kratke rečenice
OŠ. SLOJK A. 2. 4. Učenik ponavlja riječi i kratke rečenice.	-ponavlja izgovorene riječi i kratke rečenice	-uz povremenu pomoć učitelja ponavlja riječi i rečenice
OŠ. SLOJK A. 2. 5. Učenik sudjeluje u vrlo kratkom razgovoru.	-sudjeluje u jednostavnom i kratkom razgovoru koristeći se osnovnim komunikacijskim obrascima: pozdravlja, predstavlja se, predstavlja druge itd. -postavlja jednostavna pitanja i odgovara na njih -oblikuje i izgovara jednostavne i kratke, uvježbane rečenice	-uz povremenu pomoć učitelja koristi se osnovnim komunikacijskim obrascima

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Preporučene teme: ja i svijet oko mene, obitelj, igre, škola, predmeti u okolini, odjeća, boje, voće, povrće, životinje, biljke, prehrana, boje, brojevi do 20, dijelovi tijela, slova i glasovi.

Jezične funkcije: pozdravljanje, predstavljanje, čestitanje, zamolba, zahvala, pitanje za oprost, imenovanje i identificiranje predmeta, brojenje.

Učitelj odabire leksičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika te o njihovoj povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.

Učitelj odabire gramatičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika koje se temelje na preporučenim jezičnim funkcijama. Razlikovanje širokog e, uzkog e i poluglasnika; umanjeće. Osnovna obilježja u vrstama riječi: imenice, pridjevi, glagoli, zamjenice, brojevi.

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Učitelj poučava jezične sadržaje putem usmene komunikacije te učenjem iz situacijskih igara: geste, mimika, pokreti, igre, pjesme, dramatizacija, crtanje, digitalna i zorna sredstva.

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
--------------------------	----------------	---

B: Književnost

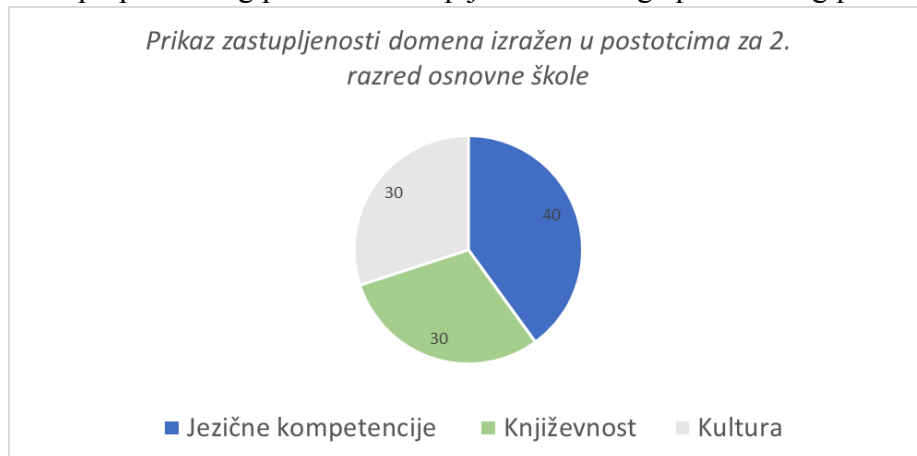
OŠ. SLOJK B. 2. 1. Učenik sluša/čita s razumijevanjem vrlo kratke književne tekstove koji su primjereni njegovoj dobi.	-odgovara na pitanja povezana s tekstom -čita tekst nekoliko puta radi potpunijeg razumijevanja -prepoznaje glavne i sporedne likove	-uz povremenu pomoć učitelja izražava misli, osjeća, zapažanja povezana s pročitanim/slušanim tekstom
---	--	---

	-sažima sadržaj teksta -odgovara na pitanja povezana s tekstem -čita tekst nekoliko puta radi potpunog razumijevanja	
OŠ. SLOJK B. 2. 2. Učenik se kreativno izražava na temelju književnoga iskustva.	-riječima, crtežom ili pokretom izražava misli, osjećaje, zapažanja nakon čitanja/slušanja književnog teksta -dramatizira, stvara likovne radove, uređuje pano, izrađuje strip itd.	-uz povremenu pomoć učitelja kreativno izražava misli, osjećaje, zapažanja povezana s pročitanim/slušanim tekstem
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: -pjesmice u rimama, slovenske narodne priče, dječje pjesme, brojalice		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učitelj odabire tekstove po svojem izboru za obradu preporučenih sadržaja. Ishodi iz domene Književnost paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju.		

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
C: Kultura		
OŠ. SLOJK C. 2. 1. Učenik imenuje osnovna obilježja slovenske kulture.	-prepoznaje i imenuje tipična slovenska imena, praznike i blagdane, simbole (zastava s grbom)	-uz povremenu pomoć učitelja prepoznaje i imenuje osnovna obilježja slovenske kulture
OŠ. SLOJK C. 2. 2. Učenik prepoznaje osnovne sličnosti i razlike između slovenske i hrvatske kulture.	-prepoznaje i imenuje osnovne sličnosti i razlike između slovenske i hrvatske kulture (običaji, praznici i blagdani, imena itd.)	-uz povremenu pomoć učitelja prepoznaje i imenuje sličnosti i razlike između slovenske i hrvatske kulture
OŠ. SLOJK C 2. 3. Učenik sudjeluje u aktivnosti nadahnutoj folklorom.	-kreativno se izražava pjesmom, plesom, crtežom, glumom	-učenik na poticaj učitelja sudjeluje u kreativnim aktivnostima
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: -slika o sebi, praznici i blagdani, slovenska glazba i ples		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Ishodi iz domene Kultura paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju (narodni plesovi, narodne pjesme, čestitke, brojalice, pjesme vezane za blagdane i običaje, dječje narodne igre, zorna sredstva).		

Prikaz zastupljenosti domena izražen u postotcima za 2. razred osnovne škole

Pri planiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda učitelji i nastavnici smiju odstupiti do 10 % od preporučenog postotka zastupljenosti svakoga predmetnog područja.

2. razred – 105 sati godišnje

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
3. razred osnovne škole – 3 sata (105 sati godišnje)		
A: Jezične kompetencije		
OŠ. SLOJK A. 3. 1. Učenik razumije vrlo kratke, jednostavne rečenice pri slušanju i čitanju.	-odgovara jednom riječju ili pokretom na pitanja, molbe ili upute koji su upućeni jezičnim sredstvima i povezani su poznatim temama ili situacijama u razredu -razumije tekstove koji se sastoje od kratkih rečenica i odnose se na poznate teme -prepoznaje najvažnije informacije te ih povezuje s vlastitim iskustvom i znanjem	-uz povremenu pomoć učitelja razumije vrlo kratke i jednostavne rečenice u govornom i pisanom obliku
OŠ. SLOJK A. 3. 2. Učenik glasno čita rečenice	-prepoznaje i izgovara zapisane rečenice	-uz povremenu pomoć učitelja čita jednostavne i poznate rečenice
OŠ. SLOJK A. 3. 3. Učenik reproducira riječi i vrlo kratke rečenice.	-prema modelu oblikuje i izgovara jednostavne rečenice pazeći na pravilan izgovor i intonaciju	-uz povremenu pomoć učitelja reproducira riječi i vrlo kratke rečenice primjenjujući približno ispravan izgovor i intonaciju
OŠ. SLOJK A. 3. 4. Učenik sudjeluje u kratkome razgovoru	-sudjeluje s ostalim učenicima u kratkome i uvježbanome	-uz povremenu pomoć učitelja sudjeluje s ostalim učenicima u

koristeći se kratkim i jednostavnim rečenicama.	razgovoru oblikujući jednostavne rečenice -postavlja jednostavna pitanja i odgovara na njih -oblikuje i izgovara kratke rečenice radi razmjene informacija	kratkome i jednostavnom razgovoru poznate tematike
OŠ. SLOJK A. 3. 5. Učenik piše vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst poznate tematike.	-piše vrlo jednostavan tekst poznate tematike na temelju danoga predloška -na jednostavna pitanja daje pisane odgovore	-uz povremenu pomoć učitelja i na temelju danoga predloška oblikuje jednostavne izjave i pitanja u pisanome obliku uz malo pogrešaka

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Preporučene teme: prijatelji, životinje, brojevi, dijelovi tijela, odijevanje, vrijeme, dom, prijevozna sredstva, higijena, dnevna rutina, grad i selo, kupnja, mjeseci, godišnja doba.

Jezične funkcije: opisivanje osoba, traženje i pružanje informacija, imenovanje odnosa među ljudima, izricanje svidanja/nesvidanja, brojenje, pravilan izgovor glasova, naglašavanje, opis dnevne rutine i običaja, opis okruženja u kojem živimo.

Učitelj odabire leksičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika te o njihovoj povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.

Učitelj odabire gramatičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika koje se temelje na preporučenim jezičnim funkcijama: promjenjive vrste riječi i njihove osnovne gramatičke kategorije, imenice i pridjevi: nominativ i akuzativ.

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda ciklički se ponavljaju nadograđujući se na prethodni razred.

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Učitelj poučava jezične sadržaje putem usmene i pismene komunikacije te učenjem iz situacijskih igara: geste, mimika, pokreti, igre, pjesme, dramatizacija, crtanje, digitalna i zorna sredstva.

Nastava na satu od trećega razreda dalje odvija se na slovenskome jeziku, a hrvatski jezik koristi se za usporedbu i lakši prijenos znanja.

Uz govornu komunikaciju sve se češće primjenjuju aktivnosti pisanog izražavanja.

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
B: Književnost		
OŠ. SLOJK B. 3. 1. Učenik izražava misli, osjeća i zapažanja nakon slušanja/čitanja teksta	-izražava misli, osjeća i zapažanja nakon čitanja književnog teksta	-uz povremenu pomoć učitelja kreativno izražava misli, osjeća, zapažanja povezana s pročitanim/slušanim tekstom te opisuje svakodnevne događaje

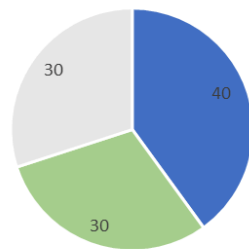
povezujući ih s vlastitim iskustvom.	-povezuje s vlastitim iskustvom ono što je čuo u tekstu -uspoređuje postupke likova s vlastitim postupcima -prepričava situacije, događaje i karakterizira likove	
OŠ. SLOJK B. 3. 2. Učenik sluša/čita s razumijevanjem kratke književne tekstove koji su primjereni njegovoj dobi.	-razlikuje dijelove pjesme: stih, strofa -prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju u dječjim pjesmama i igrokazima -prepoznaje fantastične elemente u dječjim pjesmama i bajkama -odgovara na pitanja povezana s tekstem -sažima sadržaj teksta -čita kratak književni tekst nekoliko puta radi potpunijeg razumijevanja pazeći na pravilan izgovor i intonaciju	-uz povremenu pomoć učitelja sluša i čita s razumijevanjem tekst, uz pomoć odgovara na pitanja povezana sa sadržajem teksta.
OŠ. SLOJK B. 3. 3. Učenik, primjereno dobi, razlikuje određene književne vrste prema obliku i sadržaju.	-razlikuje književne vrste prema obliku i sadržaju (pjesmica u rimama, narodna priča, dječja pjesma, brojalica, basna) -prepoznaje naučene jezične elemente, izvodi zaključke o vrsti, temi i sadržaju teksta	-uz povremenu pomoć učitelja razlikuje književne vrste prema obliku i sadržaju
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: -igre, slovenske narodne priče, dječje pjesme, brojalice, basne, dramatizacije, radionice		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učitelj odabire tekstove po svojem izboru za obradu preporučenih sadržaja. Ishodi iz domene Književnost paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju (izrada crteža i lutaka, dramatizacija i čitanje književnih tekstova, kamišibaj [kamishibai]).		

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
C: Kultura		
OŠ. SLOJK C. 3. 1. Učenik govori o sebi i drugima na temelju međukulturnoga iskustva.	-navodi činjenice o drugim kulturama -opisuje svoje dojmove o pripadnicima druge kulture -zna opisati kako se osjeća tijekom međukulturnoga iskustva	-uz povremenu pomoć učitelja prepoznaje i navodi činjenice o drugoj kulturi -uz poticaj učitelja izražava svoje osjećaje tijekom međukulturnoga iskustva
OŠ. SLOJK C. 3. 2. Učenik uspoređuje obilježja slovenske i hrvatske kulture te njihov značaj.	-prepoznaje glavne sličnosti i razlike između običaja, vrijednosti, stavova i vjerovanja slovenske i hrvatske kulture -pozitivno se odnosi prema slovenskoj tradiciji, običajima, praznicima i blagdanima	-uz povremenu pomoć učitelja uspoređuje i prepoznaje sličnosti i razlike između slovenske i hrvatske kulture
OŠ. SLOJK C 3. 3. Učenik sudjeluje u aktivnosti nadahnutoj folklorom.	-kreativno se izražava pjesmom, plesom, crtežom, glumom	-učenik na poticaj učitelja sudjeluje u kreativnim aktivnostima
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: -slika o sebi, praznici i blagdani, slovenska glazba i ples, narodni običaji: "spušćanje gregorčkov" (puštanje svjetlosti po rijekama, potocima)		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Ishodi iz domene Kultura paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju (narodni plesovi, narodne pjesme, čestitke, pjesme vezane za blagdane i običaje, dječije narodne igre, zorna sredstva). Učitelj planira školske i izvanškolske kulturne sadržaje i aktivnosti prema interesima učenika, mogućnostima škole i lokalne zajednice. Potiče se uključivanje učenika u kulturni i društveni život zajednice.		

Prikaz zastupljenosti domena izražen u postotcima za 3. razred osnovne škole

Pri planiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda učitelji i nastavnici smiju odstupiti do 10 % od preporučenog postotka zastupljenosti svakoga predmetnog područja.

Prikaz zastupljenosti domena izražen u postotcima za 3. razred osnovne škole

■ Jezične kompetencije ■ Književnost ■ Kultura

4. razred – 105 sati godišnje

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
4. razred osnovne škole – 3 sata (105 sati godišnje)		
A: Jezične kompetencije		
OŠ. SLOJK A. 4. 1. Učenik sluša/čita kratak i jednostavan tekst poznate tematike.	-odgovara jednom riječju ili pokretom na pitanja, molbe ili upute koji su upućeni jezičnim sredstvima i povezani su poznatim temama ili situacijama u razredu -razumije tekstove koji se sastoje od kraćih rečenica i odnose se na poznate teme -prepričava bit teksta	-uz povremenu pomoć učitelja razumije kratak i jednostavan tekst u govornom i pisanom obliku
OŠ. SLOJK A. 4. 2. Učenik glasno čita vrlo kratak, jednostavan i poznat tekst.	-čita poznat tekst primjenjujući pravilan izgovor i intonaciju	-uz povremenu pomoć učitelja čita vrlo kratak, jednostavan i poznat tekst
OŠ. SLOJK A. 4. 3. Učenik reproducira rečenice i vrlo kratke tekstove.	-prema modelu oblikuje i izgovara kratke rečenice pazeći na pravilan izgovor i intonaciju	-uz povremenu pomoć učitelja reproducira kratke rečenice primjenjujući približno ispravan izgovor i intonaciju
OŠ. SLOJK A. 4. 4. Učenik sudjeluje u razgovoru koristeći se kratkim i jednostavnim rečenicama.	-sudjeluje u uvježbanome razgovoru oblikujući jednostavne rečenice -postavlja jednostavna pitanja i odgovara na njih -oblikuje i izgovara kratke rečenice radi razmjene informacija	-uz povremenu pomoć učitelja sudjeluje u jednostavnom razgovoru poznate tematike

OŠ. SLOJK A. 4. 5. Učenik piše kratak i jednostavan tekst poznate tematike.	-piše jednostavan tekst poznate tematike na temelju danoga predloška -na jednostavna pitanja daje pisane odgovore	-oblikuje jednostavne izjave i pitanja u pisanom obliku na temelju zadanog predloška uz malo pogrešaka
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Preporučene teme: zdravlje, odijevanje, dnevna rutina, kupnja, priroda i vrijeme, šira okolina, zanimanja. Jezične funkcije: izricanje vremena, traženje i pružanje informacija, pravilan izgovor glasova, naglašavanje, opis dnevne rutine i običaja, opis mjesta u kojem živimo, opis osobe.</p> <p>Učitelj odabire leksičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika te o njihovoj povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.</p> <p>Učitelj odabire gramatičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika koje se temelje na preporučenim jezičnim funkcijama: strukture se nadovezuju na sadržaj prethodnih razreda; uporaba priloga rad/rada/rado.</p> <p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda ciklički se ponavljaju nadograđujući se na prethodni razred.</p>		
<p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učitelj poučava jezične sadržaje putem usmene i pismene komunikacije te učenjem iz situacijskih igara: geste, mimika, pokreti, igre, pjesme, dramatizacija, crtanje, digitalna i zorna sredstva.</p>		

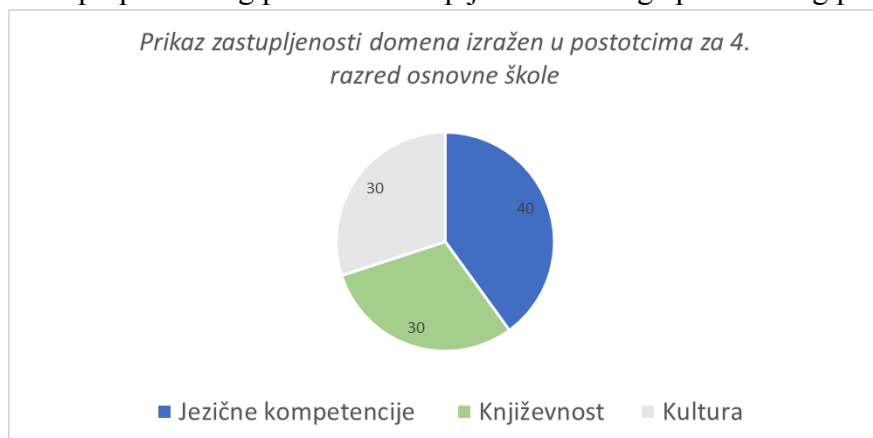
Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
B: Književnost		
OŠ. SLOJK B. 4. 1. Učenik kreativno izražava misli, osjeća i zapažanja nakon slušanja/čitavanja teksta povezujući ih s vlastitim iskustvom.	-izražava misli, osjeća i zapažanja nakon čitanja književnog teksta -povezuje s vlastitim iskustvom ono što je čuo u tekstu -uspoređuje postupke likova s vlastitim postupcima -preoblikuje čitani/slušani tekst, npr. stvara novi završetak, uvodi nove likove u priču itd.	-uz povremenu pomoć učitelja kreativno izražava misli, osjeća, zapažanja povezana s pročitanim/poslušanim tekstom
OŠ. SLOJK B. 4. 2. Učenik sluša/čita s razumijevanjem kratke književne tekstove koji su primjereni njegovoj dobi.	-razlikuje dijelove pjesme: stih, strofa -prepoznaje i izdvaja određene vrste tekstova (basna, narodna priča,	-uz povremenu pomoć učitelja sluša ili čita s razumijevanjem tekst, uz pomoć odgovara na pitanja povezana sa sadržajem

	<p>pjesma, pjesmica u rimi, brojlica)</p> <ul style="list-style-type: none"> -prepoznaje glavne i sporedne likove -određuje temu, misao i ugođaj teksta -odgovara na pitanja povezana s pročitanim/slušanim tekstom -prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju u dječjim pjesmama i igrokazima -prepoznaje izmišljene elemente u dječjim pjesmama i bajkama -sažima sadržaj teksta -čita kratak književni tekst nekoliko puta radi potpunijeg razumijevanja pazeći na pravilan izgovor i intonaciju 	<p>teksta te prepoznaje vrste književnih tekstova.</p>
<p>OŠ. SLOJK B. 4. 3. Učenik određuje ključne riječi i poruku teksta u određenim književnim vrstama koji su primjereni njihovoj dobi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -čita tekstove u dječjim časopisima i na slovenskim internetskim stranicama -prepoznaje poruku teksta -koristi se samostalno digitalnim izvorima ili uz pomoć učitelja -prikuplja bitne informacije i izdvaja ključne riječi 	<p>-uz povremenu pomoć učitelja pronalazi ključne riječi i prepoznaje poruku teksta</p>
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: -lirske pjesme, pripovijetke, basne, narodne poslovice, dječji roman, dramski tekst</p>		
<p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učitelj odabire tekstove po svojem izboru za obradu preporučenih sadržaja. Književni pojmovi: narodna lirska pjesma, motiv, tema, ideja, pjesnička slika, personifikacija, pripovijedanje, dijalog, monolog, opis.</p> <p>Ishodi iz domene Književnost paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju (izrada crteža i lutaka, dramatizacija i čitanje književnih tekstova, [kamishibai]).</p>		
Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
C: Kultura		

OŠ. SLOJK C. 4. 1. Učenik govori o sebi i drugima na temelju međukulturnoga iskustva.	-kratko i jednostavno govori što je doznao o kulturi druge osobe -proširuje znanje o drugim kulturama	-uz povremenu pomoć učitelja i na temelju predloška govori i opisuje što je doznao o drugim kulturama na temelju međukulturnoga iskustva
OŠ. SLOJK C. 4. 2. Učenik prepoznaje osnovna povijesna obilježja Slovenije.	-prepoznaje i imenuje osnovna obilježja Slovenije (zastava, grb, himna, praznici i blagdani, poznati Slovenci)	-uz povremenu pomoć učitelja prepoznaje i imenuje osnovna povijesna obilježja Slovenije
OŠ. SLOJK C. 4. 3. Učenik prepoznaje osnovna zemljopisna obilježja Slovenije.	-prepoznaje i imenuje osnovna zemljopisna obilježja Slovenije -pokazuje Sloveniju i Ljubljanu na karti te veće slovenske gradove -nabraja susjedne države Slovenije	-uz povremenu pomoć učitelja prepoznaje i imenuje osnovna zemljopisna obilježja Slovenije
OŠ. SLOJK C. 4. 4. Učenik obavlja aktivnost nadahnutu folklorom.	-kreativno se izražava pjesmom, crtežom i glumom	-učenik na poticaj učitelja sudjeluje u kreativnim aktivnostima
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: -praznici i blagdani, slovenska glazba i ples, imena značajnih mjesta, poznati Slovenci, obližnji slovenski gradovi, glavni grad, smještanje Slovenije na karti Kulturni događaji i ustanove: susreti s književnicima, kulturni festivali i smotre. Školske i izvanškolske manifestacije: Europski dan jezika, Međunarodni dan materinskog jezika Slovenski kalendarski običaji (dječije narodne igre i pjesme vezane za Božić i Uskrs).		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Ishodi iz domene Kultura paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju.		

Prikaz zastupljenosti domena izražen u postotcima za 4. razred osnovne škole

Pri planiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda učitelji i nastavnici smiju odstupiti do 10 % od preporučenog postotka zastupljenosti svakoga predmetnog područja.

5.razred – 105 sati godišnje

A: Jezične kompetencije		
Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
5. razred osnovne škole – 3 sata (105 sati godišnje)		
A: Jezične kompetencije		
OŠ. SLOJK A. 5. 1. Učenik sluša/čita s razumijevanjem kratak i jednostavan tekst poznate tematike.	-odgovara jednom riječju ili pokretom na pitanja, molbe ili upute koji su upućeni jezičnim sredstvima i povezani su poznatim temama ili situacijama u razredu -razumije tekstove koji se sastoje od kraćih rečenica i odnose se na poznate teme -prepričava bit teksta, razumije glavnu poruku iz teksta, izdvaja ključne riječi i važnije informacije iz teksta	-uz povremenu pomoć učitelja razumije slušani tekst, uz pomoć odgovara na pitanja povezana sa sadržajem teksta
OŠ. SLOJK A. 5. 2. Učenik izražajno čita kratak, jednostavan i poznat tekst primjenjujući pravilan izgovor i intonaciju.	-glasno čita kratak poznat tekst primjenjujući pravilan izgovor i intonaciju	-uz povremenu pomoć učitelja čita kratak poznat tekst
OŠ. SLOJK A. 5. 3. Učenik govori kratak i jednostavan tekst poznate tematike koristeći se vrlo jednostavnim jezičnim strukturama.	-na temelju predloška govori kratak tekst poznate tematike, planira sadržaj teksta, povezuje dijelove teksta te uređuje i ispravlja svoj govor	-uz povremenu pomoć učitelja govori kratak i jednostavan tekst poznate tematike na temelju predloška
OŠ. SLOJK A. 5. 4. Učenik sudjeluje u kratkome i jednostavnom razgovoru poznate tematike.	-sudjeluje u jednostavnome i kratkome razgovoru u osnovnim komunikacijskim vježbama -postavlja jednostavna pitanja i odgovara na njih, prepoznaje priliku za preuzimanje riječi -planira razgovor, uspoređuje sadržaj razgovora s predloškom	-uz povremenu pomoć učitelja sudjeluje u razgovoru koristeći se naučenim te postavlja vlastita pitanja i daje odgovore
OŠ. SLOJK A. 5. 5. Učenik piše jednostavan tekst na zadanu temu.	-piše jednostavan tekst poznate tematike na temelju danoga predloška - odgovara na postavljena pitanja	-oblikuje jednostavan tekst na zadanu temu na temelju zadanog predloška uz manje pogreške

	-pravilno piše poznate i učestale riječi	
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Preporučene teme: naš svakodnevni život, aktivnosti u kući i oko kuće, svijet škole, naše prirodno okruženje, bliža i šira okolina – orijentacija, detaljan opis životnog okruženja i doma. Jezične funkcije: traženje i pružanje informacija, pravilan izgovor glasova, naglašavanje, opis dnevne rutine i običaja, opis mjesta u kojem živimo, pravila ponašanja u školi, opis kućanskih poslova, opis geografskog prostora (reljef, strane svijeta).</p> <p>Učitelj odabire leksičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika te o njihovoj povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.</p> <p>Učitelj odabire gramatičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika koje se temelje na preporučenim jezičnim funkcijama: sinonimi, antonimi, homonimi, imenice i pridjevi (svi padeži), glagol (prezent E, D, M).</p> <p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda ciklički se ponavljaju nadograđujući se na prethodni razred.</p>		
<p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učitelj poučava jezične sadržaje putem usmene i pismene komunikacije te učenjem iz situacijskih igara: geste, mimika, pokreti, igre, pjesme, dramatizacija, crtanje, digitalna i zorna sredstva.</p>		

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
B: Književnost		
OŠ. SLOJK B. 5. 1. Učenik objašnjava svoje misli, osjeća i zapažanja nakon slušanja/čitanja teksta povezujući ih s vlastitim iskustvom.	-na temelju kratkoga i jednostavnog teksta objašnjava misli, osjeća i zapažanja te ih povezuje s vlastitim iskustvom, uspoređuje vlastita zapažanja sa zapažanjima drugih	-uz povremenu pomoć učitelja objašnjava misli, osjeća, zapažanja povezana s pročitanim/slušanim tekstom te razgovara o tekstu
OŠ. SLOJK B. 5. 2. Učenik sluša/čita s razumijevanjem kratke književne tekstove koji su primjereni njegovoj dobi.	-prepoznaje i imenuje određene vrste tekstova (basna, narodna priča, pjesma, bajka, igrokaz) -određuje temu, misao i ugođaj teksta -odgovara na pitanja povezana s pročitanim/slušanim tekstom -sažima sadržaj teksta -čita kratak književni tekst nekoliko puta radi potpunijeg razumijevanja pazeći na pravilan izgovor i intonaciju	-uz povremenu pomoć učitelja sluša ili čita s razumijevanjem tekst, uz pomoć odgovara na pitanja povezana sa sadržajem teksta

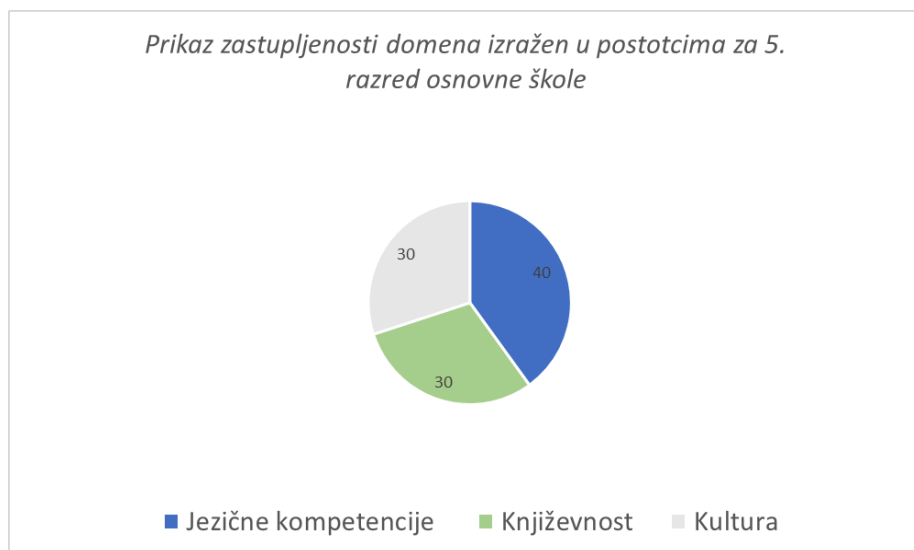
OŠ. SLOJK B. 5. 3. Učenik određuje ključne riječi i poruku teksta u određenim književnim vrstama koji su primjereni njegovoj dobi.	-čita tekstove u dječjim časopisima i na slovenskim internetskim stranicama -prepoznaje poruku teksta -koristi se samostalno digitalnim izvorima ili uz pomoć učitelja -prikuplja bitne informacije i izdvaja ključne riječi iz određenih izvora -tumači pronađene podatke	-uz povremenu pomoć učitelja pronalazi ključne riječi i prepoznaje poruku teksta
OŠ. SLOJK B. 5. 4. Učenik se kreativno izražava na temelju književnog iskustva.	-crtežom i situacijskom igrom itd. prikazuje sadržaj i likove iz književnoga teksta te svoje misli povezane s tekstom	- uz povremenu pomoć učitelja kreativno izražava misli i zapažanja te situacijskom igrom prikazuje sadržaj teksta i likove
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: - slovenske narodne priče, pjesme, basne, poslovice, izreke, pitalice, legende i predaje		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učitelj odabire tekstove po svojem izboru za obradu preporučenih sadržaja. Ishodi iz domene Književnost paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju (izrada crteža i lutaka, dramatizacija i čitanje književnih tekstova)		

C: Kultura		
Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
B: Književnost		
OŠ. SLOJK C. 5. 1. Učenik govori o sebi i o drugima na temelju međukulturnoga iskustva.	-govori kako se osjećao tijekom međukulturnoga iskustva -kratko i jednostavno govori što je doznao o kulturi druge osobe -proširuje znanje o drugim kulturama	-uz povremenu pomoć učitelja i na temelju predloška govori i opisuje što je doznao o drugim kulturama na temelju međukulturnoga iskustva
OŠ. SLOJK C. 5. 2. Učenik prepoznaje osnovna povijesna obilježja Slovenije.	-prepoznaje i imenuje osnovna obilježja Slovenije (zastava, grb, himna, praznici i blagdani, poznati Slovenci)	-uz povremenu pomoć učitelja prepoznaje i imenuje osnovna povijesna obilježja Slovenije
OŠ. SLOJK C. 5. 3. Učenik prepoznaje osnovna zemljopisna obilježja Slovenije i Slovenaca u Hrvatskoj.	-prepoznaje i imenuje osnovna zemljopisna obilježja Slovenije i Slovenaca u Hrvatskoj (gradovi, sela i okolina) -prepoznaje i pokazuje na karti mjesta u kojima Slovenci žive u Hrvatskoj (Pula, Rijeka,	-uz povremenu pomoć učitelja prepoznaje i imenuje osnovna zemljopisna obilježja Slovenije i Slovenaca u Hrvatskoj

	Karlovac, Zagreb, Varaždin, Čakovec, Osijek, Zadar, Split)	
OŠ. SLOJK C. 5. 4. Učenik obavlja aktivnost nadahnutu folklorom.	-kreativno se izražava pjesmom, crtežom i glumom	-učenik na poticaj učitelja sudjeluje u kreativnim aktivnostima
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: -praznici i blagdani, slovenska glazba i ples, imena značajnih mjesta, podrijetlo Slovenaca, opis zemljopisnih obilježja Slovenije i Hrvatske (najveće rijeke, jezera, planine), snalaženje na karti		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Ishodi iz domene Kultura paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju (narodni običaji: "pustovanje" (karneval), narodne pjesme, dječje narodne igre, zorna sredstva, posjet knjižnici, Brižinski spomenici, Čedaški i Stiški rukopisi).		

Prikaz zastupljenosti domena izražen u postotcima za 5. razred osnovne škole

Pri planiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda učitelji i nastavnici smiju odstupiti do 10 % od preporučenog postotka zastupljenosti svakoga predmetnog područja.

6.razred – 105 sati godišnje

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
6. razred osnovne škole – 3 sata (105 sati godišnje)		
A: Jezične kompetencije		
OŠ. SLOJK A. 6. 1. Učenik govori kratak tekst poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama.	-na temelju prethodno učenoga predložka govori tekst poznate tematike, planira sadržaj teksta, povezuje dijelove teksta te uređuje i ispravlja svoj govor	-uz povremenu pomoć učitelja govori kratak tekst poznate tematike na temelju predložka

OŠ. SLOJK A. 6. 2. Učenik sudjeluje u kratkome razgovoru poznate tematike.	-sudjeluje u jednostavnom i kratkom razgovoru u osnovnim komunikacijskim vježbama -postavlja jednostavna pitanja i odgovara na njih -započinje, vodi i završava razgovor	-uz povremenu pomoć učitelja sudjeluje u razgovoru koristeći se naučenim te oblikuje vlastita pitanja te daje odgovore
OŠ. SLOJK A. 6. 3. Učenik zapisuje kratak i jednostavan tekst poznate tematike.	-uočava razliku između pisanog i govornog oblika riječi -piše po diktatu	-uz povremenu pomoć učitelja zapisuje izgovorene riječi
OŠ. SLOJK A. 6. 4. Učenik piše jednostavan tekst poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i primjenjujući pravopisna pravila.	-piše jednostavan tekst na temelju zadanog predloška koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama -logički oblikuje tekst, uređuje tekst poštujući pravopisna pravila	-piše jednostavan tekst na zadanu temu koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Preporučene teme: naš svakodnevni život, zaštita okoliša, putovanje, naručivanje, kupnja, plaćanje, slobodno vrijeme i Zabava, bavljenje sportom, hobiji.

Jezične funkcije: traženje i pružanje informacija, opis dnevne rutine i običaja, kupnja karte ili ulaznice, naručivanje hrane i pića, opis aktivnosti u slobodno vrijeme, opis zabave).

Učitelj odabire leksičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika te o njihovoj povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.

Učitelj odabire gramatičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika koje se temelje na preporučenim jezičnim funkcijama: promjenjive vrste riječi i njihove gramatičke kategorije, glagol (perfekt), izgovor slova "l" i "v", stupnjevanje pridjeva.

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda ciklički se ponavljaju nadograđujući se na prethodni razred.

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Učitelj poučava jezične sadržaje putem usmene i pismene komunikacije te učenjem iz situacijskih igara: pokreti, igre, pjesme, dramatizacija, crtanje, digitalna i zorna sredstva.

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
--------------------------	----------------	---

B: Književnost

OŠ. SLOJK B. 6. 1. Učenik izražava svoje mišljenje nakon slušanja/književnoga	-izražava svoje mišljenje nakon čitanja/slušanja književnoga ili neknjiževnoga teksta	-uz povremenu pomoć učitelja izražava svoje mišljenje nakon čitanja/slušanja književnog ili
---	---	---

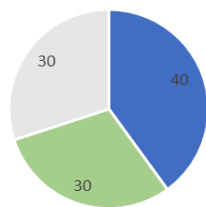
teksta povezujući ga s vlastitim iskustvom.	–izražava osjećaje povezane s tekstem (iznenađenje, ljutnja, žaljenje, strah, suosjećanje...) -pokazuje zanimanje za likove i događaje, poistovjećuje se s likovima i procjenjuje njihove postupke	neknjiževnog teksta povezujući ga s vlastitim iskustvom
OŠ. SLOJK B. 6. 2. Učenik objašnjava ideje i probleme iznesene u književnim i neknjiževnim tekstovima koji su primjereni njegovoj dobi.	-izražava mišljenje o glavnim događajima nakon čitanja ili slušanja teksta -prepoznaje glavne misli i probleme u tekstu -predlaže rješenje za probleme iznesene u tekstu -uspoređuje vlastito mišljenje i prijedloge s mišljenjima i prijedlozima drugih	-uz povremenu pomoć učitelja izražava mišljenje i prijedloge o idejama i problemima iznesenima u tekstu
OŠ. SLOJK B. 5. 3. Učenik istražuje ključne riječi i potrebne podatke u skladu s vlastitim interesima i problemima.	-istražuje glavnu misao, poruku i ključne riječi u pisanome i pročitanome tekstu -iz određenih izvora prikuplja dodatne informacije na temelju ključnih riječi -koristi se sadržajem i pojmovnikom	-uz povremenu pomoć učitelja istražuje ključne riječi i potrebne podatke u skladu s vlastitim interesima i potrebama
OŠ. SLOJK B. 5. 4. Učenik se kreativno izražava na temelju književnog iskustva.	-crtežom i situacijskom igrom itd. prikazuje sadržaj i likove iz književnoga teksta te svoje misli povezane s tekstem	- uz povremenu pomoć učitelja kreativno izražava misli i zapažanja te situacijskom igrom prikazuje sadržaj teksta i likove
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: - slovenske narodne priče, pjesme, basne, poslovice, legende i predaje		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učitelj odabire tekstove po svojem izboru za obradu preporučenih sadržaja.		
Ishodi iz domene Književnost paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju (izrada crteža i lutaka, dramatizacija, recitiranje pjesmica, izrada plakata i čitanje književnih i neknjiževnih tekstova, obilježavanje slovenskog kulturnog praznika: Prešernov dan).		

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
C: Kultura		
OŠ. SLOJK C. 6. 1. Učenik prepoznaje osnovna povijesna obilježja slovenskog govornog područja.	-prepoznaje i imenuje povijesna obilježja Slovenije (povijesne pokrajine) i prekograničnih područja -prepoznaje teritorijalne promjene tijekom povijesti	-uz povremenu pomoć učitelja prepoznaje osnovna povijesna obilježja slovenskog govornog područja
OŠ. SLOJK C. 6. 2. Učenik prepoznaje osnovna zemljopisna obilježja slovenskog govornog područja, kako u granicama današnje Republike Slovenije tako i prekograničnih područja.	-prepoznaje i imenuje zemljopisna obilježja Slovenije, slovenske pokrajine unutar RS -prepoznaje i pokazuje na karti određena prekogranična mjesta u kojima Slovenci žive (Italija: Trst i Gorica, Benečija (pokrajina Veneto); Austrija: Koruška, dio Štajerske; Mađarska: Porabje; Hrvatska: Istarska, Primorsko-goranska, Karlovačka, Varaždinska, Međimurska županija i grad Zagreb)	-uz povremenu pomoć učitelja prepoznaje i imenuje osnovna zemljopisna obilježja slovenskog govornog područja
OŠ. SLOJK C. 6. 3. Učenik obavlja aktivnost nadahnutu folklorom iz različitih slovenskih pokrajina.	-kreativno se izražava pjesmom, crtežom i glumom	-učenik na poticaj učitelja sudjeluje u kreativnim aktivnostima
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:		
-praznici i blagdani, slovenska glazba i ples, povijest Slovenaca do Prvoga svjetskoga rata, zemljopisna obilježja slovenskog govornog područja (dvojezični toponimi), snalaženje na karti		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:		
Ishodi iz domene Kultura paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju (narodni plesovi, narodne pjesme, dječije narodne igre, zorna sredstva, predaje i legende, narodna nošnja).		

Prikaz zastupljenosti domena izražen u postotcima za 6. razred osnovne škole

Pri planiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda učitelji i nastavnici smiju odstupiti do 10 % od preporučenog postotka zastupljenosti svakoga predmetnog područja.

Prikaz zastupljenosti domena izražen u postotcima za 6. razred osnovne škole

■ Jezične kompetencije ■ Književnost ■ Kultura

7. razred – 105 sati godišnje

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
7. razred osnovne škole – 3 sata (105 sati godišnje)		
A: Jezične kompetencije		
OŠ. SLOJK A. 7. 1. Učenik sluša/čita s razumijevanjem tekst srednje dužine poznate tematike.	-razumije tekst srednje dužine poznate tematike -izdvaja glavnu poruku teksta, ključne riječi i ostale bitne podatke -koristi nekoliko strategija za uspješno razumijevanje teksta pri slušanju i čitanju	-uz povremenu pomoć učitelja razumije jednostavan tekst srednje dužine i poznate tematike
OŠ. SLOJK A. 7. 2. Učenik govori kratak tekst koristeći se srednje složenim jezičnim strukturama.	-govori kratak tekst poznate tematike koristeći se srednje složenim jezičnim strukturama -izvještava o poznatim situacijama i događajima -planira sadržaj teksta, povezuje dijelove teksta, uređuje i ispravlja govor	-uz povremenu pomoć učitelja govori kratak tekst koristeći se srednje složenim jezičnim strukturama
OŠ. SLOJK A. 7. 3. Učenik sudjeluje u jednostavnom, spontanom i vođenom razgovoru poznate tematike.	-sudjeluje u jednostavnom, vođenom ili spontanom razgovoru poznate tematike -postavlja pitanja te odgovara prikladnim jezičnim strukturama	-uz povremenu pomoć učitelja sudjeluje u jednostavnom, spontanom i vođenom razgovoru poznate tematike.

OŠ. SLOJK A. 7. 4. Učenik piše jednostavan i kratak tekst poznate tematike koristeći se srednje složenim jezičnim strukturama i primjenjujući pravopisna pravila.	-piše jednostavan tekst na temelju zadanog predloška koristeći se srednje složenim jezičnim strukturama -logički oblikuje tekst, uređuje tekst primjenjujući pravopisna pravila	-piše jednostavan tekst na zadanu temu koristeći se srednje složenim jezičnim strukturama poštujući pravopisna pravila
---	--	--

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Preporučene teme: naš svakodnevni život, zaštita okoliša, zdrav život, putovanje, tehnologija. Jezične funkcije: traženje i pružanje informacija, opis svakodnevice, ugrožena područja i opis živoga svijeta, prehrambene navike, opis kretanja, opis aktivnosti u slobodno vrijeme, opis zabave).

Učitelj odabire leksičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika te o njihovoj povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.

Učitelj odabire gramatičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika koje se temelje na preporučenim jezičnim funkcijama: promjenjive vrste riječi i njihove gramatičke kategorije, glagol (futura), zavisno složena rečenica, izravan i neizravan govor.

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda ciklički se ponavljaju nadograđujući se na prethodni razred.

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Učitelj poučava jezične sadržaje putem usmene i pismene komunikacije te učenjem iz situacijskih igara: pokreti, igre, pjesme, dramatizacija, crtanje, digitalna i zorna sredstva.

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
B: Književnost		
OŠ. SLOJK B. 7. 1. Učenik obrazlaže svoja iskustva i točke gledišta povezane s književnim i neknjiževnim tekstom.	-uspoređuje svoja iskustva i mišljenje sa sadržajem književnog i neknjiževnog teksta -razvija svoju maštu, razumijevanje i pogled na budućnost -čita sa zadovoljstvom	-uz povremenu pomoć učitelja obrazlaže svoja iskustva povezana s književnim ili neknjiževnim tekstom
OŠ. SLOJK B. 7. 2. Učenik interpretira književni i neknjiževni tekst.	-predstavlja pročitan tekst svojim riječima -promišlja o djelu književnoga teksta koji utječe na oblikovanje mišljenja	-uz povremenu pomoć učitelja interpretira književni i neknjiževni tekst

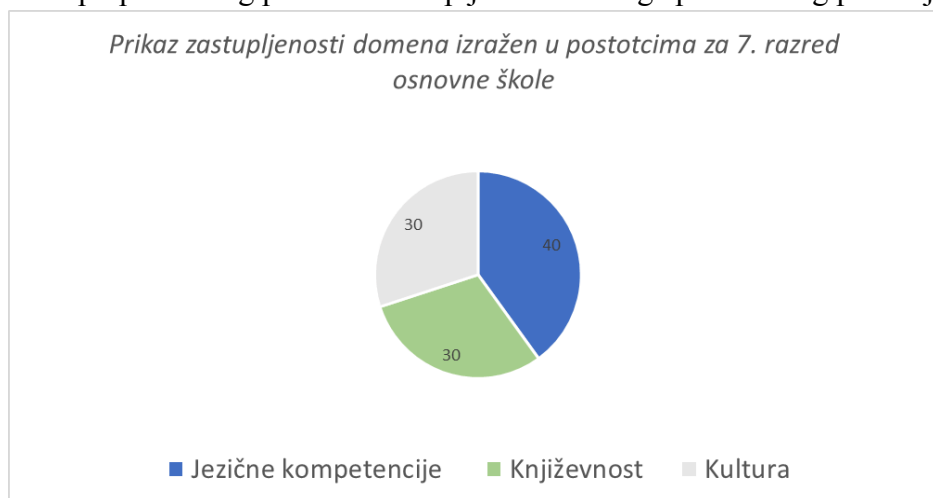
OŠ. SLOJK B. 7. 3. Učenik izdvaja podatke dobivene iz raznih izvora pazeći na njihovu točnost i korisnost.	-prikuplja informacije u različitim izvorima prema svojim interesima i potrebama -prikuplja informacije iz pouzdanih izvora te provjerava njihovu točnost	-uz povremenu pomoć učitelja izdvaja informacije prema zadatku
OŠ. SLOJK B. 7. 4. Učenik se kreativno izražava na temelju književnog iskustva.	-svojim riječima objašnjava razliku između fikcije i stvarnosti -kreativno se izražava u interpretaciji književnoga djela -predstavlja književni tekst s pomoću situacijske igre	- uz povremenu pomoć učitelja kreativno izražava svoju kreativnost
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: - slovenske narodne priče, pjesme, tekstovi iz dječjih novina, internetski sadržaji		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učitelj odabire tekstove po svojem izboru za obradu preporučenih sadržaja.		
Ishodi iz domene Književnost paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju (izrada crteža i lutaka, dramatizacija, recitiranje, interpretiranje, izrada plakata i čitanje književnih i neknjiževnih tekstova)		

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
C: Kultura		
OŠ. SLOJK C. 7. 1. Učenik imenuje povijesna obilježja slovenskog govornog područja.	-širi svoje spoznaje o Republici Sloveniji, slovenskoj kulturi i slovenskoj manjini u Hrvatskoj -utvrđuje sličnosti i razlike među povijesnim događajima -povezuje povijesne događaje s bitnim nacionalnim praznicima	-uz povremenu pomoć učitelja prepoznaje osnovna povijesna obilježja slovenskog govornog područja
OŠ. SLOJK C. 7. 2. Učenik imenuje zemljopisna obilježja slovenskog govornog područja.	-širi svoje spoznaje o zemljopisu Slovenije -upoznaje se sa pokrajinama i sjedištima pokrajina u Sloveniji -upoznaje se s gradovima izvan Slovenije u kojima žive	-uz povremenu pomoć učitelja imenuje zemljopisna obilježja slovenskog govornog područja

	Slovinci i u kojima se govori slovenski jezik	
OŠ. SLOJK C. 7. 3. Učenik obavlja aktivnost nadahnutu folklorom iz različitih slovenskih pokrajina.	-kreativno se izražava pjevanjem, plesom i igrokazom	-učenik na poticaj učitelja sudjeluje u kreativnim i (samo)izražajnim aktivnostima
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: -praznici i blagdani, slovenska glazba i ples, povijest Slovenaca u prvoj polovici 20.stoljeća, zemljopisna obilježja slovenskog govornog područja (dvojezični toponimi), snalaženje na karti		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Ishodi iz domene Kultura paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju (narodni običaji: za vrijeme sjetve, žetve, berbe; narodne pjesme, zorna sredstva, predaje i legende, narodna nošnja).		

Prikaz zastupljenosti domena izražen u postotcima za 7. razred osnovne škole

Pri planiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda učitelji i nastavnici smiju odstupiti do 10 % od preporučenog postotka zastupljenosti svakoga predmetnog područja.

8. razred – 105 sati godišnje

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
8. razred osnovne škole – 3 sata (105 sati godišnje)		
A: Jezične kompetencije		
OŠ. SLOJK A. 8. 1. Učenik razumije tekst srednje dužine poznate tematike.	-razumije jednostavne i srednje duge tekstove poznatog sadržaja nakon čitanja ili slušanja -izdvaja glavnu poruku teksta	-uz povremenu pomoć učitelja razumije srednje duge tekstove

	-razumije tekst globalno i selektivno -primjenjuje strategije za uspješno razumijevanje teksta pri slušanju i čitanju	
OŠ. SLOJK A. 8. 2. Učenik govori kratak tekst koristeći se srednje složenim jezičnim strukturama.	-govori kratak tekst poznate tematike koristeći se srednje složenim jezičnim strukturama -izvještava o poznatim situacijama i događajima -povezuje dijelove teksta, uređuje i ispravlja govor	-uz povremenu pomoć učitelja govori kratak tekst koristeći se srednje složenim jezičnim strukturama
OŠ. SLOJK A. 8. 3. Učenik sudjeluje u vođenom jednostavnom i spontanom razgovoru poznate tematike.	-sudjeluje u jednostavnom, vođenom ili spontanom razgovoru poznate tematike -postavlja pitanja i odgovara na njih	-uz povremenu pomoć učitelja sudjeluje u jednostavnome razgovoru
OŠ. SLOJK A. 8. 4. Učenik piše srednje dug tekst poznate tematike koristeći se srednje složenim jezičnim strukturama i primjenjujući pravopisna pravila.	-piše srednje duge tekst na temelju zadanog predloška -logički oblikuje tekst -koristeći se naučenim sredstvima, pokušava samostalno stvarati nove tekstove, unaprijed neobrađene tematike -točno zapisuje riječi koristeći se znakovima interpunkcije	-piše srednje dug tekst poznate tematike koristeći se srednje složenim jezičnim strukturama poštujući pravopisna pravila
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Preporučene teme: čovjek i društvo, zaštita okoliša, znanost i tehnika, poslovni svijet, zdrav život. Jezične funkcije: traženje i pružanje informacija, opis svakodnevice, ugrožena područja i opis živoga svijeta, prehrambene navike, opis kretanja, opis aktivnosti u slobodno vrijeme, razgovor o budućnosti, odabir profesionalne orijentacije, rasprava).</p> <p>Učitelj odabire leksičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika te o njihovoj povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.</p> <p>Učitelj odabire gramatičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika koje se temelje na preporučenim jezičnim funkcijama: promjenjive vrste riječi i njihove gramatičke kategorije, glagol (kondicional), redosljed riječi u rečenici, nepromjenjive vrste riječi, pravopis osnovnih i rednih brojeva.</p> <p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda ciklički se ponavljaju nadograđujući se na prethodni razred.</p>		

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Učitelj poučava jezične sadržaje putem usmene i pismene komunikacije te učenjem iz situacijskih igara: pokreti, igre, pjesme, dramatizacija, crtanje, digitalna i zorna sredstva.

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
B: Književnost		
OŠ. SLOJK B. 8. 1. Učenik tumači književni i neknjiževni tekst prema svome čitateljskom iskustvu uspoređujući ga s drugim tekstovima.	-prepoznaje strukturu književnog i neknjiževnog teksta -prosuduje i opisuje različite okolnosti, namjeru autora da usmjerava pažnju čitatelja -čita sa zadovoljstvom	-uz povremenu pomoć učitelja tumači književne i neknjiževne tekstove
OŠ. SLOJK B. 8. 2. Učenik interpretira književni i neknjiževni tekst na osnovi svoga iskustva i konteksta kritički ga uvažavajući.	-prepoznaje i prosuduje različite osobine likova na osnovi njihovih djela, govora i stajališta -etički i moralno tumači tekst -kritički i argumentirano ocjenjuje književni i neknjiževni tekst	-uz povremenu pomoć učitelja interpretira književni i neknjiževni tekst
OŠ. SLOJK B. 8. 3. Učenik prosuduje utjecaj medijskih tekstova na javno mišljenje.	-prepoznaje utjecaj medijske poruke na javno mišljenje -razvija kritičko razmišljanje i oblikuje vlastito mišljenje	-uz povremenu pomoć učitelja prosuduje o utjecaju medijskih tekstova na javno mišljenje
OŠ. SLOJK B. 8. 4. Učenik se kreativno izražava na temelju književnog iskustva.	-govori o različitim interpretacijama teksta -svojim riječima opisuje razliku između fikcije i stvarnosti -predstavlja književni tekst igranjem uloga	- uz povremenu pomoć učitelja kreativno se izražava

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- slovenske narodne priče, pjesme, tekstovi iz novina, internetski sadržaji, kratki filmovi, radijske i tv emisije, životopis

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Učitelj odabire tekstove po svojem izboru za obradu preporučenih sadržaja.

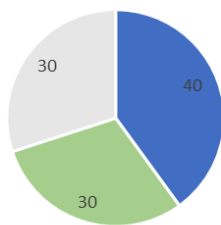
Ishodi iz domene Književnost paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju (dramatizacija, recitiranje, interpretiranje, izrada plakata, priprema prezentacije, pisanje životopisa i čitanje književnih i neknjiževnih tekstova)

Odgojno obrazovni ishodi	Razrada ishoda	Odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti „dobar“ na kraju razreda
C: Kultura		
OŠ. SLOJK C. 8. 1. Učenik imenuje povijesna bilježja slovenskog govornog područja i povijesna obilježja Hrvatske.	-iz više se izvora upoznaje s poviješću slovenskog naroda unutar i izvan matične zemlje (važniji događaji i osobe) -upoznaje se s događajima i osobama važnim za oba naroda	-uz povremenu pomoć učitelja prepoznaje osnovna povijesna obilježja slovenskog govornog područja i povijesna obilježja Hrvatske
OŠ. SLOJK C 8. 2. Učenik imenuje zemljopisna obilježja Slovenije i Hrvatske.	-širi svoje spoznaje o zemljopisnim, društvenim i gospodarskim obilježjima Slovenije	-uz povremenu pomoć učitelja uspoređuje zemljopisna obilježja Slovenije i Hrvatske
OŠ. SLOJK C 8. 3. Učenik obavlja aktivnost nadahnutu folklorom iz različitih slovenskih pokrajina.	-aktivno surađuje u zajedničkoj predstavi ili priredbi -pjeva narodne i moderne pjesme -sudjeluje u aktivnosti povezanoj s vizualnim medijima	-uz povremenu pomoć učenic na poticaj učitelja sudjeluje u kreativnim i (samo)izražajnim aktivnostima
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: -praznici i blagdani, slovenska glazba i ples, povijest Slovenaca u drugoj polovici 20.stoljeća i na početku 21.stoljeća (razdoblje socijalizma, rat za Sloveniju, samostalna država, promjena političkog i ekonomskog sustava, Europska unija, promjena valute), zemljopisna obilježja slovenskog govornog područja, poznati slovenski umjetnici</p>		
<p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Ishodi iz domene Kultura paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju ("Veseli december" – praznici i praznovanja u prosincu, narodne pjesme, zorna sredstva, povijesni tekstovi, umjetnička djela, posebnosti slovenske arhitekture – pčelinjak, „kozolec“).</p>		

Prikaz zastupljenosti domena izražen u postotcima za 8. razred osnovne škole

Pri planiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda učitelji i nastavnici smiju odstupiti do 10 % od preporučenog postotka zastupljenosti svakoga predmetnog područja.

Prikaz zastupljenosti domena izražen u postotcima za 8. razred osnovne škole

■ Jezične kompetencije   ■ Književnost   ■ Kultura

1. razred srednje škole – 70 sati godišnje

A. JEZIČNE KOMPETENCIJE		
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI <i>DOBAR</i> NA KRAJU RAZREDA
SLOJK SŠ A.1.1. Učenik govori tekst srednje dužine i upotrebljava jednostavne jezične strukture.	<ul style="list-style-type: none"> - definira glavne aspekte i ključne elemente teme - strukturira sadržaj - argumentirano izražava svoja mišljenja i stavove 	–govori tekst srednje dužine uz povremenu pomoć nastavnika
SLOJK SŠ A.1.2. Učenik sudjeluje u dužemu, planiranom i jednostavnome, spontanom, razgovoru.	<ul style="list-style-type: none"> – strukturira izlaganje – sudjeluje u razgovoru – koristi jezične elemente za početak, tijek i kraj razgovora te pazi da se uključi u razgovor u odgovarajuće vrijeme 	–sudjeluje u dužemu, planiranom i jednostavnome, spontanom, razgovoru uz povremenu pomoć nastavnika
SLOJK SŠ A.1.3. Učenik piše tekstove srednje dužine uz upotrebu srednje složenih jezičnih struktura i primjenu pravopisnih pravila.	<ul style="list-style-type: none"> – konstruira oblik teksta i njegov sadržaj –u tekstu jasno određuje odlomke – koristi se malo složenijim jezičnim strukturama – poštuje pravila pravopisa – uređuje i korigira vlastiti tekst 	–piše jednostavne tekstove srednje dužine uz povremenu pomoć nastavnika
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Predložene teme: predstavljanje, obitelj, svakodnevni život, moja škola, moje okruženje, slobodno vrijeme, odlazak u trgovinu, građanski običaji. Jezične funkcije: opisivanje životnih situacija i vođenje razgovora, predstavljanje, opis obitelji i obiteljskih veza, opis dnevne rutine, opis provođenja slobodnoga vremena i mogućnosti za zabavu, opis prirodnoga okoliša, opis vremenske prognoze. Nastavnik odabire leksik sukladno ranije usvojenom znanju učenika te njihovoj povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Nastavnik odabire gramatičke strukture sukladno ranije usvojenom znanju učenika na temelju predloženih jezičnih funkcija. Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda ciklički se ponavljaju i nastavljaju na prethodni razred.</p>		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:		

Nastavnik poučava jezične sadržaje putem usmene i pismene komunikacije te učenjem iz situacijskih igara: pokreti, igre, pjesme, dramatizacija, crtanje, digitalna i zorna sredstva.

B. KNJIŽEVNOST

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI <i>DOBAR</i> NA KRAJU RAZREDA
SLOJK SŠ B.1.1. Učenik navodi književne vrste i njihova obilježja.	– imenuje književnu vrstu teksta – navodi osobine književnih vrsta	– uz povremenu pomoć nastavnika imenuje književne vrste i njihova obilježja
SLOJK SŠ B.1.2. Učenik iznosi i argumentira svoja mišljenja i stavove o tekstu.	– izražava svoje mišljenje o književnome djelu – izražava poruku teksta prema vlastitom nahođenju – izriče općeniti stav o tekstu prema vlastitom čitateljskom iskustvu, doživljajima i vlastitom percepcijom svijeta	– uz povremenu pomoć nastavnika izražava mišljenje o tekstu i vlastita stajališta
SLOJK SŠ B.1.3. Učenik iz teksta izdvaja ključne pojmove.	– razumije sadržaj teksta – tumači glavnu poruku teksta – razaznaje najvažnije pojmove u tekstu – razumije dublju poruku teksta i razlikuje manje i više važne podatke	– uz povremenu pomoć nastavnika iz teksta odabire podatke i ključne pojmove
SLOJK SŠ B.1.4. Učenik na stvaralački način interpretira književnog djelo.	– analizira različita tumačenja teksta – vlastitim riječima tumači razliku između stvarnog i fiktivnog – uspoređuje različita tumačenja književnoga teksta – samostalno predstavlja književno djelo na kreativan način	– učenik se kreativno izražava uz povremenu se pomoć nastavnika

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

– pjesme, priče i legende, internetski sadržaji, kratki filmovi, radijske i TV emisije

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

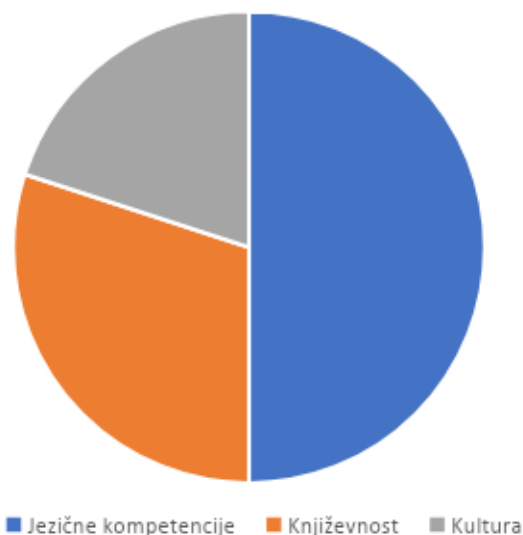
Nastavnik odabire tekstove po svojem izboru za obradu preporučenih sadržaja.

<p>Ishodi iz domene Književnost paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju. – recitiranje, priprema plakata, priprema prezentacije, čitanje književnoga i neknjiževnoga teksta.</p>		
C. KULTURA		
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI <i>DOBAR</i> NA KRAJU RAZREDA
<p>SLOJK SŠ C.1.1. Učenik navodi povijesne elemente slovenskog govornog područja.</p>	<p>– nabraja povijesne elemente određenog jezičnog područja – razumije ulogu i važnost plemićkih obitelji u slovenskoj povijesti</p>	<p>– uz povremenu pomoć nastavnika određuje povijesna obilježja slovenskog govornog područja</p>
<p>SLOJK SŠ C.1.2. Učenik navodi zemljopisna obilježja slovenskog govornog područja.</p>	<p>– uz pomoć zemljopisne karte određuje slovensko govorno područje – nabraja zemljopisna obilježja Slovenije (reljef, klima, vodno bogatstvo, veći gradovi)</p>	<p>– uz povremenu pomoć nastavnika određuje zemljopisna obilježja slovenskog govornog područja</p>
<p>SLOJK SŠ C.1.3. Učenik navodi podatke važne za slovensku kulturu i tradiciju.</p>	<p>– navodi tradicionalne slovenske običaje vezane uz blagdane – navodi tradicionalna jela i običaje vezane uz blagdane – prepoznaje tradicionalna slovenska glazbena djela vezana uz blagdane</p>	<p>– uz povremenu pomoć nastavnika navodi podatke povezane sa slovenskom kulturom i tradicijom</p>
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: – blagdani i praznici, slovenska narodna glazba, običaji Slovenaca, pregled povijesti i geografska obilježja Slovenije</p>		
<p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Ishodi iz domene Kultura paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju. – narodne pjesme, vizualna sredstva, povijesni izvori, zemljopisna karta, internetski sadržaj</p>		

*Prikaz zastupljenosti domena izraženih u postotcima
za 1. razred srednje škole*

Pri planiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda učitelji i nastavnici smiju odstupiti do 10 % od preporučenoga postotka zastupljenosti svakoga predmetnog područja.

Prikaz zastupljenosti domena izražen u postocima za 1. razred srednje škole

2. razred srednje škole – 70 sati godišnje

A. JEZIČNE KOMPETENCIJE		
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI »DOBAR» NA KRAJU RAZREDA
SLOJK SŠ A.2.1. Učenik govori tekst srednje dužine i upotrebljava složenije jezične strukture.	<ul style="list-style-type: none"> - definira glavne aspekte i ključne elemente teme - strukturira sadržaj - argumentirano izražava svoja mišljenja i stavove - unosi potrebne promjene u govor 	–govori tekst srednje dužine uz povremenu pomoć nastavnika

<p>SLOJK SŠ A.2.2. Učenik sudjeluje u dužemu, planiranom i kraćemu, spontanom razgovoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – strukturira izlaganje – sudjeluje u razgovoru – koristi jezične elemente za početak, tijek i kraj razgovora te pazi da se uključi u razgovor u odgovarajuće vrijeme 	<p>–sudjeluje u dužemu, planiranom i jednostavnome, spontanom, razgovoru uz povremenu pomoć nastavnika</p>
<p>SLOJK SŠ. A.2.3. Učenik piše tekstove srednje dužine uz upotrebu srednje složenih jezičnih struktura i primjenu pravopisnih pravila.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – konstruira oblik teksta i njegov sadržaj –u tekstu jasno određuje odlomke – koristi se malo složenijim jezičnim strukturama – poštuje pravila pravopisa – uređuje i korigira vlastiti tekst 	<p>–piše jednostavne tekstove srednje dužine uz povremenu pomoć nastavnika</p>
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Predložene teme: moje djetinjstvo, obiteljske proslave, moji uzori, naručivanje hrane, recepti, gradske institucije, znamenitosti, put od točke A do točke B Jezične funkcije: predstavljanje i opis svog djetinjstva, obiteljskih proslava, svojih uzora, opis institucija i vladanje obrascima ophođenje sa službenim osobama koje tamo rade, opis puta od točke A do točke B. Vježbe čitanja i razumijevanja mogu se provesti na književnim tekstovima, na tekstovima za vježbu i na odgovarajućim svakodnevnim/neknjiževnim tekstovima. Nastavnik odabire leksičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika te o njihovoj povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Nastavnik odabire gramatičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika koje se temelje na predloženim jezičnim funkcijama. Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda ciklički se ponavljaju nadograđujući se na prethodni razred.</p>		
<p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Nastavnik poučava jezične sadržaje putem usmene i pismene komunikacije te učenjem iz situacijskih igara: pokreti, igre, pjesme, dramatizacija, crtanje, digitalna i zorna sredstva.</p>		
<p>B. KNJIŽEVNOST</p>		
<p>ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI</p>	<p>RAZRADA ISHODA</p>	<p>ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI <i>DOBAR</i> NA KRAJU RAZREDA</p>

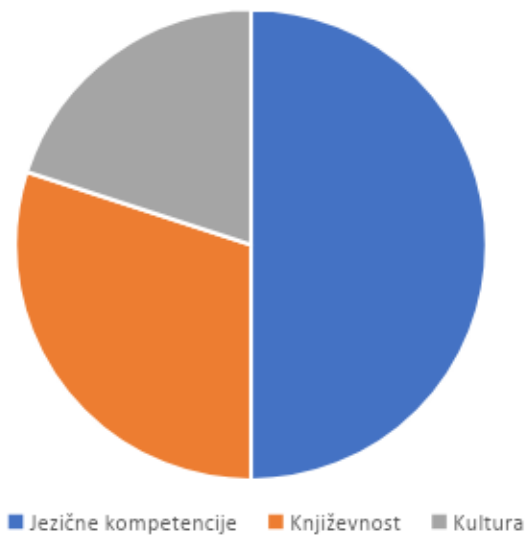
SLOJK SŠ B.2.1. Učenik navodi književne vrste i njihova obilježja.	<ul style="list-style-type: none"> – imenuje književnu vrstu teksta – navodi osobine književnih vrsta 	– uz povremenu pomoć nastavnika imenuje književne vrste i njihova obilježja
SLOJK SŠ B.2.2. Učenik iznosi i argumentira svoja mišljenja i stavove o tekstu.	<ul style="list-style-type: none"> – izražava svoje mišljenje o književnome djelu – izražava poruku teksta prema vlastitom nađenju – izriče općeniti stav o tekstu prema vlastitom čitateljskom iskustvu, doživljajima i vlastitom percepcijom svijeta 	– uz povremenu pomoć nastavnika izražava mišljenje o tekstu i vlastita stajališta
SLOJK SŠ B.2.3. Učenik iz teksta izdvaja ključne pojmove.	<ul style="list-style-type: none"> – razumije sadržaj teksta – tumači glavnu poruku teksta – razaznaje najvažnije pojmove u tekstu – razumije dublju poruku teksta i razlikuje manje i više važne podatke 	– uz povremenu pomoć nastavnika iz teksta odabire podatke i ključne pojmove
SLOJK SŠ B.2.4. Učenik na stvaralački način interpretira književnog djelo.	<ul style="list-style-type: none"> – analizira različita tumačenja teksta – vlastitim riječima tumači razliku između stvarnog i fiktivnog – uspoređuje različita tumačenja književnoga teksta – samostalno predstavlja književno djelo na kreativan način 	– učenik se kreativno izražava uz povremenu se pomoć nastavnika
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: – pjesme, legende i predaje, internetski sadržaji, kratki filmovi, radijske i TV emisije		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učitelj odabire tekstove po svojem izboru za obradu preporučenih sadržaja. Ishodi iz domene Književnost paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju. – recitiranje, priprema plakata, priprema prezentacije, čitanje književnoga i neknjiževnoga teksta		
C. KULTURA		

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI <i>DOBAR</i> NA KRAJU RAZREDA
SLOJK SŠ C.2.1. Učenik interpretira elemente slovenske kulture kroz kreativno izražavanje.	– samostalno ili kao dio grupe učenik se uključuje u različite umjetničke aktivnosti sukladno svojim željama i mogućnostima - javno nastupa u školi i izvan nje	– uz primjerenu pomoć nastavnika učenik se kreativno izražava u skladu sa svojim mogućnostima i afinitetima (pjesma, ples, dramski izričaj...) te sudjeluje u priredbama u školi i izvan nje
SLOJK SŠ C.2.2. Učenik istražuje podatke o slovenskoj kulturi u domovine te o kulturi Slovenaca u Hrvatskoj i drugdje u svijetu.	– otkriva podatke o djelovanju slovenskih kulturnih institucija u Sloveniji, Hrvatskoj i drugdje - informira se o djelovanju slovenske manjine kroz medije (TV, radioemisije, časopisi i sl.)	– uz povremenu pomoć nastavnika nadograđuje svoje znanje o slovenskoj kulturi
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: – blagdani i praznici, slovenska glazba i ples, obilježja krajeva u kojima Slovenci žive u Hrvatskoj, nacionalni parkovi, slovenski izumitelji		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Ishodi iz domene Kultura paralelno se dopunjuju ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju. – narodni ples, narodne pjesme, zorna sredstva, narodne nošnje, internetski sadržaj		

*Prikaz zastupljenosti domena izraženih u postotcima
za 2. razred srednje škole*

Pri planiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda učitelji i nastavnici smiju odstupiti do 10 % od preporučenoga postotka zastupljenosti svakoga predmetnog područja.

Prikaz zastupljenosti domena izražen u postocima za 2. razred srednje škole

TREĆI RAZRED SLOJK SŠ: 3 sata (150 sati godišnje)

DOMENA A: JEZIČNE KOMPETENCIJE

odgojno- -obrazovni ishodi	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda
<p>SLOJK SŠ A.3.1. Učenik razumije i govori dug i srednje složen tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> –pokazuje razumijevanje teksta opće tematike – pokazuje razumijevanje složenijih leksičkih struktura – analizira glavnu poruku, ključne i specifične informacije i implicitne poruke u tekstu – razlikuje bitnu od nebitne informacije – govori duge i složene tekstove – detaljno opisuje, prepričava, izvještava i uspoređuje sadržaje te iznosi mišljenje ili stav o njima – jasno prezentira poznatu temu 	<p>Učenik prepoznaje glavnu poruku, analizira neke ključne informacije i primjenjuje ih uz povremenu pomoć.</p>
<p>SLOJK SŠ A.3.2. Učenik sudjeluje u različitim oblicima dugog i srednje dugog planiranog i neplaniranog razgovora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sporazumijeva se u spontanim svakodnevnim govornim situacijama – započinje, prati, održava i završava razgovor – prosuđuje stupanj formalnosti i prilagođava ga kontekstu 	<p>Učenik sudjeluje u različitim oblicima dugog i srednje složenog razgovora uz povremenu pomoć.</p>
<p>SLOJK SŠ A.3.3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje pravila pisanja jednostavnih i složenih tekstnih vrsta (sastavak, 	

<p>Učenik piše dug tekst koristeći se složenim jezičnim strukturama.</p>	<p>sažetak jednostavnoga teksta o poznatim temama, osobno pismo)</p> <ul style="list-style-type: none"> – prenosi informacije iz njemu bliskih i poznatih izvora – razvija temu, opisuje stvarne i zamišljene događaje, osobna iskustva, izražava osobna i tuđa mišljenja – povezuje više odlomaka u tekst, uređuje i organizira tekst – samostalno produktivno upotrebljava uvježbana preporučana jezična sredstva za produkciju novih, neuvježbanih iskaza 	<p>Učenik uz povremenu pomoć piše dug i složen tekst uz manje pogreške.</p>
---	--	---

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Preporučene teme: Društveni život; Odnosi s drugima – obiteljske i prijateljske veze
Društvene veze

Nastavnik odabire leksičke i gramatičke strukture vodeći računa o razvojnoj dobi učenika te o njihovoj povezanosti sa drugim nastavnim predmetima i među predmetnim temama. Nastavnik odabire gramatičke strukture koje su učenici najmanje usvojili te ih obrađuje uz sadržaj određene teme.

Sadržaji za ostvarivanje odgojno- obrazovnih ishoda ciklički se ponavljaju nadograđujući se na prethodni razred.

Preporuke za ostvarivanje odgojno- obrazovnih ishoda:

Poučavanje jezičnih struktura putem usmene i pismene interakcije sa učenicima sa ciljem osvještavanja i pronalaženja jezičnih zakonitosti. Te se strukture poučavaju integrirano, u odgovarajućim komunikacijskim situacijama.

Nastavnik upoznaje učenike sa različitim strategijama uporabe jezika , ovisno o tipu zadatka, uvažavajući dob učenika, njegov kognitivni i jezični razvoj. Pokazuje učenicima primjere uporabe strategija, potiče učenike na primjenu tih strategija i tako daje model za unaprjeđenje učinaka učenja.

Ishodi iz domene Jezične kompetencije dopunjuju se sa ishodima iz domena Kultura i mediji i Književnost i stvaralaštvo

DOMENA B: KNJIŽEVNOST I STVARALAŠVO

odgojno- -obrazovni ishodi	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razred
SLOJK SŠ B.3.1. Učenik izražava svoje mišljenje i obrazlaže svoj stav o tekstu.	<ul style="list-style-type: none"> – iskazuje svoje mišljenje o onome o čemu tekst govori te izražava emocionalni, spoznajni i estetski dojam o književnom tekstu. – obrazlaže razumijevanje teksta – argumentira svoj kritički stav o tekstu na temelju čitateljskog iskustva, znanja o svijetu i o književnosti 	Učenik uz povremenu pomoć iznosi svoj stav i mišljenje i obrazlaže ga.
SLOJK SŠ B.3.2. Učenik interpretira književni tekst te se stvaralački izražava prema vlastitom interesu.	<ul style="list-style-type: none"> – razgovara o različitim interpretacijama teksta – objašnjava razliku između fiktivnog i stvarnog svijeta – primjenjuje osnovne književno-teorijske pojmove relevantne za interpretaciju teksta – uspoređuje različite interpretacije teksta – samostalno priprema i oblikuje vlastite radove u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje 	Učenik uz pomoć nastavnika interpretira tekst i priprema vlastite radove.
SLOJK SŠ B.3.3. Učenik čita s razumijevanjem različite tipove tekstova i iz različitih izvora.	<ul style="list-style-type: none"> – čita tekstove prema osobnom i profesionalnom interesu – izdvaja informacije, razlikuje i analizira podatke po važnosti, objašnjava značenja, izražajno čita naglas primjenjujući 	Učenik odabire informacije te ih uspoređuje i povezuje s vlastitim iskustvom.

	<p>pravilan naglasak i pravogovor – utvrđuje ključne podatke – izdvaja i tumači ideje, razlikuje činjenice od stavova</p> <p>– sažima podatke u tekstu – povezuje informacije u tekstu s vlastitim iskustvom – prepoznaje značenje riječi iz konteksta</p> <p>Literatura: I.Tavčar: Cvetje v jeseni (priča) V.Bartol: Alamut (roman) D.Jančar: Posmehljivo poželenje (roman)</p>	
--	---	--

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

Preporučene teme: Okoliš ; Ekološka osviještenost, Eko slogani, Zaštita i čuvanje prirode, Prirodna bogatstva Republike Slovenije

Zdrav život; Fizička aktivnost i sport, Prehrana- vrste i stilovi, Slovenska kuhinja- tipični proizvodi i jela, Tradicija i običaji- Božić

- različiti tekstovi iz knjiga, novina, internetskih sadržaja, filmovi, predlošci, udžbenik.
- prepričavanje i opisivanje pročitano uz vlastitu interpretaciju

Preporuke za ostvarivanje odgojno- obrazovnih ishoda:

Nastavnik upoznaje učenike sa različitim stilovima učenja uz primjere, potiče učenike i odabire tekstove za obradu sadržaja po svojem izboru. Učenik čita i interpretira radove potaknut tekstom ili umjetničkim djelom uz pomoć nastavnika koji ga potiče na vlastiti izraz, originalnost i stvaralačko mišljenje.

Ishodi iz domene Književnost i stvaralaštvo dopunjuju se sa ishodima iz domena Jezične kompetencije i Kultura i mediji

DOMENA C: KULTURA I MEDIJI

odgojno- -obrazovni ishodi	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razred
<p>SLOJK SŠ C.3.1. Učenik integrira različite informacije o Republici Sloveniji te povezuje različite elemente slovenske kulture i kulture slovenske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj u cjelovitu sliku.</p>	<p>– istražuje i prezentira informacije o aktualnim događanjima i važnim pojedincima u Republici Sloveniji i slovenskoj nacionalnoj manjini u Hrvatskoj – izgrađuje samopouzdanje pri korištenju slovenskog jezika te se izravno susreće s kulturom u autentičnom okruženju izražavajući svoje stavove, osjećaje i mišljenja</p>	
<p>SLOJK SŠ C.3.2. Učenik koristi i prilagođava različite tehnike kreativnog izražavanja na slovenskom jeziku i kritički ih prosuđuje.</p>	<p>– ostvaruje različite glazbene, dramsko-scenske, plesne i likovne aktivnosti u skladu s vlastitim interesima i sklonostima. - javno nastupa u razredu, školi ili izvan nje</p>	<p>Učenik u skladu s vlastitim interesima i sklonostima te uz učiteljev poticaj povezuje i koristi različite tehnike kreativnog izražavanja. -ostvaruje različite glazbene, dramsko-scenske i plesne aktivnosti te samostalno/u skupini javno nastupa u školi ili izvan nje.</p>

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:

- tiskani i elektronički tekstovi, auditivni, vizualni i audiovizualni izvori (govor, pismo, intervju, knjige, znanstveno popularni članci, tv, film)

Preporučene teme: Znanost, Umjetnost, Tehnologija, Mediji;

Predmeti za svakodnevnu upotrebu, Reklamni oglasi, Televizija, Dnevne novine, Tradicija i običaji, Bajke i priče, Povijesne ličnosti i njihova djela
Slovenska književnost i film, Likovna i glazbena umjetnost (slovenski kipari, slikari, grafičari, arhitekti i glazbenici).

Film: Cvetje v jeseni, Razredni sovražnik

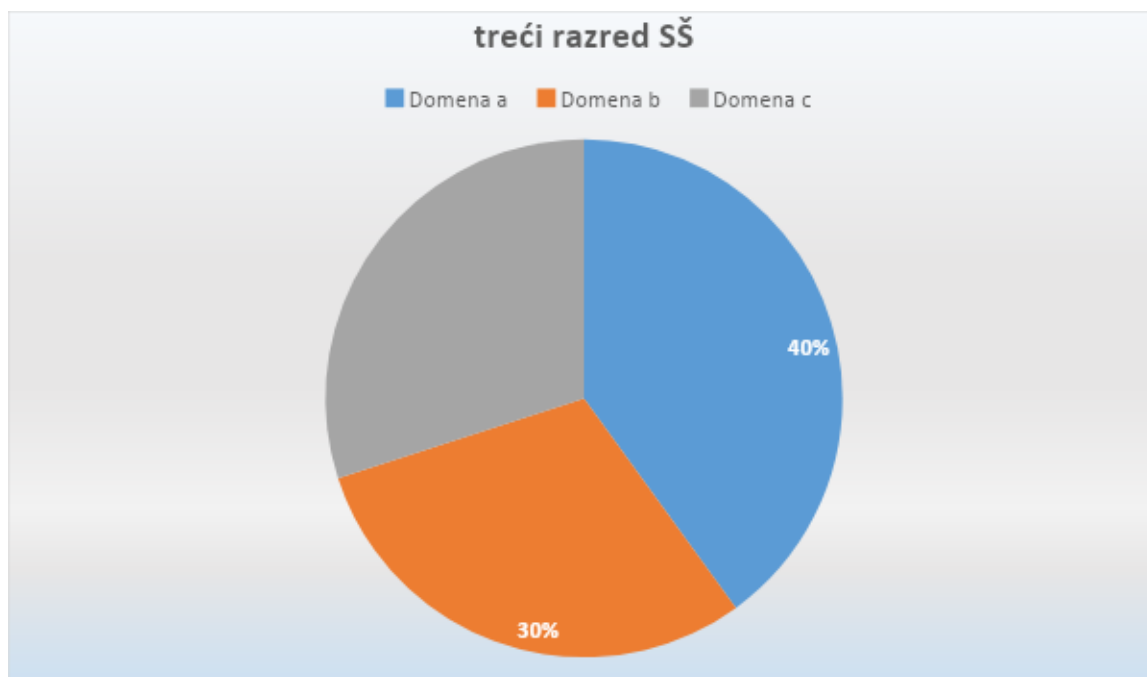
Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda tematski su vezani uz slovensku i hrvatsku kulturnu baštinu i medije.

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda :

Nastavnik potiče učenike na istraživanje obilježja slovenske kulture i medija te ih potiče na usporedbu sa odgovarajućim sadržajima sa hrvatskom kulturom i medijima.

Potiče se prepričavanje i opisivanje svojih doživljaja u galeriji, kazališnoj predstavi, kinu, dopunjavanje tekstova, pokazivanje i opisivanje predmeta i slika, povezivanje verbalnih i neverbalnih sadržaja (recitiranje, pjevanje, slikanje, gluma, projektni zadaci).

Ishodi iz domene Kultura i mediji dopunjuju se sa ishodima iz domena Jezične kompetencije i Književnost i stvaralaštvo

4. razred srednje škole – 70 sati godišnje

A. JEZIČNE KOMPETENCIJE		
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI <i>DOBAR</i> NA KRAJU RAZREDA
SLOJK SŠ A.4.1. Učenik razumije i upotrebljava duge i složene jezične strukture.	<ul style="list-style-type: none"> -mišljenja i stavove izražava argumentirano, na strukturiran i jasan način -oblikuje i govori duže i složenije tekstove - definira glavne aspekte i ključne elemente teme -razumljivo izgovara riječi i ispravno intonira rečenice - razlikuje književni i govorni oblik te situacije u kojima se koriste 	<ul style="list-style-type: none"> –govori srednje dug i dug tekst uz povremenu pomoć nastavnika -prepoznaje glavnu poruku, analizira i primjenjuje ključne informacije
SLOJK SŠ A.4.2. Učenik sudjeluje u dugoj i složenoj govornoj interakciji	<ul style="list-style-type: none"> – razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u strukturiranom izlaganju – sudjeluje u spontanom razgovoru, započinje i potiče razgovor u različitim situacijama – koristi jezične elemente za početak, tijek i kraj razgovora -prilagođava svoj govor književnom obliku jezika 	<ul style="list-style-type: none"> –sudjeluje u različitim oblicima dugog i složenog razgovora uz povremenu pomoć nastavnika

<p>SLOJK SŠ A.4.3. Učenik piše duže i složenije tekstove uz upotrebu složenih jezičnih struktura i primjenu pravopisnih pravila.</p>	<p>– konstruira oblik i sadržaj teksta koristeći se složenim jezičnim strukturama –u tekstu jasno određuje odlomke i povezuje ih u tekst -uređuje i korigira vlastiti tekst – poštuje pravopisna pravila, točno upotrebljava interpunkcijske znakove i pravilno zapisuje nepoznate riječi –opisuje stvarne i zamišljene događaje te obrazlaže svoje stavove</p>	<p>–piše duže i složenije tekstove uz povremenu pomoć nastavnika</p>
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Predložene teme: predstavljanje, obitelj, svakodnevni život, moj dom, moje mjesto, škola i slobodno vrijeme, hrana, tijelo i zdravlje, građanski običaji. Jezične funkcije: opisivanje životnih situacija i vođenje razgovora, predstavljanje, opis obitelji i obiteljskih veza, opis dnevne rutine i školskih obveza, opis provođenja slobodnog vremena i mogućnosti za zabavu, opis prirodnoga okoliša i vremenskih prilika, opis zdravog načina života. Nastavnik odabire leksik sukladno ranije usvojenom znanju učenika te njihovoj povezanosti s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Nastavnik odabire gramatičke strukture sukladno ranije usvojenom znanju učenika na temelju predloženih jezičnih funkcija. Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda ciklički se ponavljaju i nastavljaju na prethodni razred.</p>		
<p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Nastavnik poučava jezične sadržaje putem usmene i pismene komunikacije te učenjem iz situacijskih igara: pokreti, igre, pjesme, dramatizacija, crtanje, digitalna i zorna sredstva.</p>		
<p>B. KNJIŽEVNOST</p>		
<p>ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI</p>	<p>RAZRADA ISHODA</p>	<p>ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI <i>DOBAR</i> NA KRAJU RAZREDA</p>

<p>SLOJK SŠ B.4.1. Učenik navodi književne vrste i njihova obilježja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – imenuje književnu vrstu teksta – navodi osobine književnih vrsta 	<ul style="list-style-type: none"> – uz povremenu pomoć nastavnika imenuje književne vrste i njihova obilježja
<p>SLOJK SŠ B.4.2. Učenik iznosi i argumentira svoja mišljenja i stavove o tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – izražava svoje mišljenje o književnome djelu – izražava poruku teksta prema vlastitom nahođenju – izriče općeniti stav o tekstu prema vlastitom čitateljskom iskustvu, doživljajima i vlastitoj percepciji svijeta 	<ul style="list-style-type: none"> – uz povremenu pomoć nastavnika izražava mišljenje o tekstu i vlastita stajališta
<p>SLOJK SŠ B.4.3. Učenik iz teksta izdvaja ključne pojmove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – razumije sadržaj teksta – tumači glavnu poruku teksta – razaznaje najvažnije pojmove u tekstu – razumije dublju poruku teksta i razlikuje manje važne i važnije podatke 	<ul style="list-style-type: none"> – uz povremenu pomoć nastavnika iz teksta odabire podatke i ključne pojmove
<p>SLOJK SŠ B.4.4. Učenik na stvaralački način interpretira književno djelo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – obrazlaže i analizira različite interpretacije teksta – vlastitim riječima tumači razliku između stvarnog i fiktivnog – uspoređuje različite interpretacije književnoga teksta -primjenjuje osnovne i relevantne književno-teorijske pojmove 	<ul style="list-style-type: none"> – učenik se kreativno izražava uz povremenu se pomoć nastavnika

	– samostalno predstavlja književno djelo na kreativan način	
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: – pjesme, priče i legende, internetski sadržaji, kratki filmovi, radijske i TV emisije		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Nastavnik odabire tekstove po svojem izboru za obradu preporučenih sadržaja. Ishodi iz domene Književnost paralelno se dopunjuju s ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju. – recitiranje, priprema plakata, priprema prezentacije, čitanje književnoga i neknjiževnoga teksta.		
C. KULTURA		
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI <i>DOBAR</i> NA KRAJU RAZREDA
SLOJK SŠ C.4.1. Učenik navodi povijesne elemente slovenskog govornog područja.	– povezuje elemente koji definiraju kulturu i objašnjava njihovu međusobnu povezanost i promjenljivost kroz povijest -nabraja povijesna razdoblja slovenskog jezičnog područja – razumije ulogu i važnost značajnih osoba u slovenskoj povijesti -upoznaje i uspoređuje povijesna obilježja slovenskog i hrvatskog govornog područja	– uz povremenu pomoć nastavnika određuje povijesna obilježja slovenskog govornog područja
SLOJK SŠ C.4.2. Učenik navodi zemljopisna obilježja slovenskog govornog područja.	– uz pomoć zemljopisne karte određuje slovensko govorno područje i susjedne zemlje	– uz povremenu pomoć nastavnika određuje zemljopisna obilježja slovenskog govornog područja

	<ul style="list-style-type: none"> – nabraja zemljopisna obilježja Slovenije (reljef, klima, vodno bogatstvo, gradovi, znamenitosti) -obrazlaže zbog čega je važno putovati i upoznavati nove i drugačije kulture -upoznaje i uspoređuje zemljopisna obilježja slovenskog i hrvatskog govornog područja 	
<p>SLOJK SŠ C.4.3. Učenik navodi podatke važne za slovensku kulturu i tradiciju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – navodi tradicionalne slovenske običaje, jela i glazbu vezane uz blagdane – upoznaje slovenska likovna i glazbena djela kroz povijest -upoznaje suvremena događanja u slovenskoj kulturi -upoznaje i uspoređuje slovensku i hrvatsku kulturu i tradiciju 	<ul style="list-style-type: none"> – uz povremenu pomoć nastavnika navodi podatke povezane sa slovenskom kulturom i tradicijom
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: – blagdani i praznici, slovenska narodna glazba, običaji Slovenaca, pregled povijesti i geografska obilježja Slovenije, suvremeni kulturni događaji</p>		
<p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Ishodi iz domene Kultura paralelno se dopunjuju s ishodima drugih dviju domena te se zajedno u skladu s njima ostvaruju. – narodne pjesme, vizualna sredstva, povijesni izvori, zemljopisna karta, internetski sadržaj, suvremena kultura</p>		

*Prikaz zastupljenosti domena izraženih u postotcima
za 4. razred srednje škole*

Pri planiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda učitelji i nastavnici smiju odstupiti do 10 % od preporučenoga postotka zastupljenosti svakoga predmetnog područja.

E. Povezanost nastavnog predmeta Slovenski jezik i kultura s odgojno-obrazovnim područjima, međupredmetnim temama i drugim predmetima

Pravo za odgoj i obrazovanje na materinskome jeziku i pismu pripadnici nacionalnih manjina, pa tako i pripadnici slovenske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj ostvaruju u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina te Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Pripadnici nacionalnih manjina svoje ustavno pravo na odgoj i obrazovanje ostvaruju trima osnovnim modelima (A, B i/ili C model) i posebnim oblicima školovanja.

Kurikulum predmeta SLOJK zasniva se na odredbama Ustava Republike Hrvatske, navedenim zakonima te na Okviru nacionalnog kurikuluma te je snažno povezan s jezično-komunikacijskim područjem kao jezik slovenske nacionalne manjine u Hrvatskoj, a u okviru kurikuluma razvoj jezično-komunikacijske kompetencije jedna je od ključnih kompetencija za stjecanje i prijenos znanja, sposobnosti, vještina, mišljenja, stavova i vrijednosti.

S obzirom na to da je upravo sam jezik ujedno cilj i sredstvo poučavanja i učenja slovenskog jezika i kulture, kurikulum predmeta SLOJK, u skladu sa razredima, povezan je sa svim odgojno-obrazovnim područjima, međupredmetnim temama te gotovo svim drugim nastavnim predmetima.

Poučavanje i učenje predmeta SLOJK izrazito je složeno jer poučavanje i učenje slovenskog jezika ujedno podrazumijeva i istovremeno učenje i poučavanje slovenske kulture u najširem smislu, zbog čega je kurikulum izravno povezan s predmetima društveno-humanističkog i umjetničkog područja, prvenstveno s predmetima Priroda i društvo, Povijest, Geografija, Likovna te Glazbena kultura. Važno je istaknuti brojne društvene, gospodarske i povijesne poveznice koje proizlaze iz povijesne jugoslavenske državne zajednice dio koje su bili i Slovenci i Hrvati, s posebnim naglaskom na posebnosti pograničnoga područja.

Očekivanja definirana u kurikulumima međupredmetnih tema Učiti kako učiti, Osobni i socijalni razvoj, Građanski odgoj i obrazovanje te Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije izravno su uključena u kurikulum predmeta SLOJK. Zahvaljujući informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji postiže se virtualna suradnja sa slovenskim vršnjacima koji žive u Republici Sloveniji, a i sa ostalim kulturnim krugovima, što bolje pridonosi upoznavanju njihovih kulturnih navika i tradicija. Druge međupredmetne teme Zdravlje, Poduzetništvo te Održivi razvoj ostvaruju se izborom sadržaja na slovenskom jeziku.

SLOJK kao materinski jezik slovenske nacionalne manjine u Hrvatskoj sadržajno je i metodološki usko povezan s Hrvatskim jezikom i drugim stranim jezicima, a integriranim poučavanjem jezika i sadržaja učenju jezika dodaje se element svrhovitosti. U kasnijim razdobljima ovaj način rada prilagođen je željama i potrebama učenika, ovisno o njihovim obrazovnim interesima i poslovnim ciljevima.

S obzirom na to da je slovenski jezik materinski jezik slovenske nacionalne manjine koja živi na području Republike Hrvatske, preporučuje se uspostava različitih projekata i programa u suradnji sa slovenskim organizacijama (Savez slovenskih društava u RH) i kulturno-umjetničkim društvima u Hrvatskoj, što također pridonosi razvoju cjeloživotnog obrazovanja. Temeljem bliske povijesne, ali i sadašnje povezanosti Republike Slovenije i Republike Hrvatske, slovenski je jezik sredstvo kojim se potiče gospodarska i obrazovna mobilnost mladih i drugih građana Republike Hrvatske, čime se dodatno jača i razvija zajednička povezanost dviju zemalja.

F. Učenje i poučavanje nastavnog predmeta Slovenski jezik i kultura

Iskustva učenja i poučavanja

Osnovno je načelo u suvremenom učenju i poučavanju predmeta SLOJK usmjerenost na učenika i njegov proces učenja. Takvim pristupom učenju i poučavanju do izražaja dolaze individualne sposobnosti, potrebe i interesi učenika, čime se potiče kognitivni, afektivni, moralni i tjelesni razvoj učenika, što omogućuje jedinstveni razvoj učenika te ga osposobljava za samostalno i cjeloživotno učenje.

Proces učenja dinamičan je i aktivan proces koji učeniku pruža suradničko, istraživačko, kreativno i inovativno učenje te raznoliko korištenje jezikom. Zbog toga je u okviru poučavanja predmeta SLOJK potrebno stvoriti konkretnu primjenu naučenog gradiva koji se povezuje sa izvanškolskim okruženjem i razvijanje pozitivnog stava o slovenskom jeziku i kulturi, stvaranjem, održavanjem i razvojem pozitivnih emocija, motivacije, osobnog interesa i pozitivnih emocija, predanost identitetu ključna je za postizanje pedagoškog cilja. Njegovanje i razvijanje pozitivnog stava o slovenskom jeziku i kulturi, uz motivaciju, osobne interese i pozitivne emocije, ključno je u oblikovanju identiteta, razvoju uvjerenja o vlastitoj uspješnosti u procesu ovladavanja slovenskim jezikom.

Cilj učenja i poučavanja nastavnog predmeta SLOJK jest održavanje i razvoj učenikovih komunikacijsko-jezičnih kompetencija upotpunjenih elementima međukulturnih kompetencija te priprema učenika za samostalno učenje kao temelja cjeloživotnog učenja.

U okviru poučavanja i učenja nastavnog predmeta SLOJK u obzir bi trebalo uzeti različite stilove učenja i metode poučavanja, kombinirati ih te prilagoditi dobi, sposobnostima i (pred)znanju učenika.

U razrednoj nastavi osnovne škole, a dijelom i u višim razredima osnovne škole, u fokus se ne stavlja samo aktivnost govorenja, slušanja i pisanja, već i učenje koje se temelji na svim osjetilima i na igri. U višim razredima osnovne škole i u srednjoj školi kognitivni pristup dobiva sve važniju ulogu, paralelno s postupnim osvješćivanjem jezičnih struktura i njihovih funkcija te stvaranjem i razvojem temelja samostalnog učenja. Sve nastavne aktivnosti trebale bi biti osmišljene tako da uzimaju u obzir individualne raznolikosti i razvojne mogućnosti učenika tako da se učeniku omogući povezivanje novostečenih znanja i vještina s postojećima te da se potiče razvoj učenikove samostalnosti i osjećaj odgovornosti za učenje, a koje su usmjerene k ostvarivanju svih odgojno-obrazovnih ishoda svih triju domena koje čine zaokruženu cjelinu za svaku godinu učenja.

Uloga učitelja i nastavnika

Upravo je uloga učitelja i nastavnika jedna od ključnih i zahtjevnijih u suvremenom, na učenika usmjerenom učenju i poučavanju nastavnoga predmeta SLOJK. Jedan je od važnijih preduvjeta za uspješno učenje i poučavanje predmeta SLOJK je upravo poticanje i održavanje učenikove motivacije te interesa kojim se postiže učvršćivanje identiteta i odnosa prema slovenskom jeziku i kulturi. Kako bi se postigla što bolja motivacija učenika, potrebno je stvoriti pozitivnu radno okružje i odnos s učenicima, aktivno ih uključivati te ponuditi im mogućnost biranja. Učitelj više nije samo onaj koji daje informacije, već i onaj koji podupire učenika tijekom izgradnje njegovih kompetencija te ga tako inspirira, usmjerava i potiče na kritičko razmišljanje. Učitelj u svojoj ulozi voditelja, animatora i suradnika ima osim organizacije i usmjeravanja učenja također važan zadatak stvaranja ugodnog i poticajnog okružja u razredu pritom birajući one nastavne aktivnosti koje su u skladu s kognitivnim i afektivnim razvojem učenika te koristeći se primjerenim nastavnim metodama, s obzirom na individualne razlike

unutar grupe. Bilo kakve gramatičke pogreške učitelj i nastavnik prihvaća kao sastavni dio procesa učenja omogućujući učeniku da se uključi u komunikaciju s učiteljem i nastavnikom te vršnjacima bez stresa i straha čime se usredotočuje na iskustva uspjeha i samouvjereno služenje jezikom.

Kako bi učitelj što učinkovitije ostvario kurikulumom određene odgojno-obrazovne ishode koristi se različitim strategijama poučavanja kojima se potiče učenikova aktivnost te mu se omogućuje upravljanje vlastitim procesom učenja. Nema samo jedne strategije i metode kojom bi se ostvarili svi ciljevi zbog različitosti učenika i njihovog različitog načina učenja, stoga je važno kombinirati različite strategije i metode. U suvremenoj nastavi učitelj usmjerava učenje stavljajući naglasak na suradničko učenje koje temelji na zajedničkom sudjelovanju učenika i učitelja u procesu učenja, koristi se strategijom poučavanja vođenim otkrivanjem i razgovorom kojim učenike uključuje u raspravu. Time potiče učenika na učenje u suradnji s drugima, na preuzimanje odgovornosti za vlastito učenje, na uporabu različitih razina misaonih procesa, na razvoj socijalnih vještina te samostalnosti u učenju.

Učitelj kombinira strategije i oblike poučavanja te stvara uvjete koje učeniku najbolje odgovaraju i koje dovode do uspješnog usvajanja vještina slušanja, govorenja, čitanja i pisanja u procesu učenja i poučavanja predmeta SLOJK.

Profesionalan pristup koji se očekuje od učitelja ne podrazumijeva samo jezičnu i metodičku stručnost, sposobnost samostalnog donošenja odluka o primjeni kurikuluma, promišljanje o vlastitim postupcima, metodama i rezultatima koje kontinuirano prilagođava već i etičnost, pravednost, dosljednost i sustavnost u svom radu. Učitelj ima i kvalitetnu komunikaciju te aktivnu ulogu u suradnji s roditeljima, suradnicima i drugim učiteljima, raznim manjinskim organizacijama te mjerodavnim obrazovnim institucijama kako bi učeniku omogućio što kvalitetnije i učinkovitije postizanje ciljeva u procesu učenja i poučavanja slovenskoga jezika i kulture. Preduvjet poboljšanja profesionalnih vještina i postizanja kvalitetnih odgojno-obrazovnih ishoda svakako je kontinuirano stručno usavršavanje učitelja koje se ostvaruje kroz samoobrazovanje, te grupnim oblicima kroz interakciju s drugim učiteljima u okviru različitih stručnih tijela.

Jedan od preduvjeta za uspješno usvajanje jezika jest izloženost i njegova uporaba. Slovenski jezik ipak nije dovoljno zastupljen u neposrednom okruženju učenika, stoga učitelj/nastavnik u nastavu predmeta SLOJK uključuje različite sadržaje, organizira izvanučioničke nastave, ugošćuje izvorne govornike i vanjske suradnike te omogućuje digitalnu povezanost s drugim učenicima koji govore slovenski jezik u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji te drugdje u svijetu kako bi učenici mogli upoznati međukulturnu i autentičnu komunikaciju s govornicima slovenskog jezika.

Materijali i izvori

Učitelj/nastavnik odabirom i uporabom odgovarajućih nastavnih materija i izvora, koji su didaktički oblikovani predmeti kojima učenici lakše shvaćaju nastavne sadržaje te su u skladu sa planiranim nastavnim aktivnostima, utemeljuje ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda, a pritom uzima u obzir učenikovu dob, razinu znanja, individualne sposobnosti te učenikova zanimanja. S obzirom na to da se sadržaji predmeta SLOJK povezuju s drugim područjima i predmetima odabiru se materijali koji su u skladu s ostalim područjima i predmetima čime se potiče multidisciplinarnost.

Odobreni udžbenici i pomoćna sredstva osnovni su nastavni materijal za poučavanje, a pored toga se nastavnik koristi i izvornim jezičnim materijalima u skladu sa odgojno-obrazovnim

ishodima koji uključuju vizualna, tekstualna, auditivna te modrene digitalne i multimedijske sadržaje pomoću kojih uče uviđanjem i istraživanjem te ih potiču na samostalnost.

Od važnijih su resursa za još učinkovitije i permanentnije usvajanje odgojno-obrazovnih ishoda i izvanučionički sadržaji koji su povezani s slovenskim jezikom i kulturom, npr. medijski i multimedijski sadržaji na slovenskom jeziku (televizijske i radijske emisije, filmovi, crtani filmovi, glazba, stripovi, knjige za mlade itd.).

Okruženje za učenje

Poticajno i sadržajno okruženje u razredu jedan je od ključnih čimbenika za uspješno i lakše učenje i usvajanje slovenskog jezika i kulture. U takvom okruženju u kojem je učenje i poučavanje usmjereno na učenika, povećava se njegova učinkovitost produblivanja i održavanja znanja, razvija se zanimanje i interes za samostalno učenje, nestaje strah od pogrešaka, uspostavlja se aktivna suradnja te razvija kritičko mišljenje, istraživanje i kreativnost. Međusobno poštivanje koje se razvija u takvom okruženju potiče i na humanost, prihvaćanje različitosti, razvoj motivacije i pozitivnih emocija.

Osim okruženja na suvajanje slovenskog jezika utječe i izvanškolsko okruženje. Kako bi se uspostavilo raznoliko okruženje, poželjno je proces poučavanja i učenja nadopuniti planiranim aktivnostima (npr. direktna komunikacija s govornicima slovenskog jezika u stvarnom i digitalnom okruženju, posjeti događanjima u izvedbi slovenskih kulturnih institucija, školski izleti i ekskurzije u Republiku Sloveniju, sudjelovanje u međunarodnim programima razmjene i tradicionalnim kampovi koji njeguju tradiciju slovenskog jezika i kulture).

Tijekom učenja i poučavanja također je važna upotreba suvremenih tehnologija koja pridonosi stvaranju poticajnoga i produktivnoga okružja, a najvažnija je uloga učitelja koji osigurava razredne uvjete u duhu slobodne i smislene komunikacije.

Određeno vrijeme poučavanja i učenja

Predmet SLOJK u hrvatskome se obrazovnom sustavu uči i poučava kao jezik slovenske nacionalne manjine, stoga u nastavnome procesu u osnovnim i srednjim školama obuhvaća dva nastavna sata tjedno. Postoji i mogućnost uključivanja učenika u nastavu u bilo kojem razredu i bez obzira na razinu njegova predznanja. Važno je što ranije započeti s učenjem slovenskog jezika i kulture te učenike što više direktno izlagati jeziku kako bi se postigao što bolji uspjeh.

U skladu s pedagoškim ciljevima i zahtjevima određenima za pojedini razred, nastavnik posvećuje stjecanju različitih vještina onoliko vremena koliko smatra da je potrebno kako bi svi učenici stekli najvišu razinu znanja koja odgovara njihovim sposobnostima i mogućnostima.

Osim službenog oblika poučavanja, nastavnik posebnu pozornost posvećuje neformalnom i neslužbenom učenju kao dijelu cjeloživotnog učenja.

Grupiranje učenika

Jedan od objektivnih preduvjeta za uspješno i učinkovito poučavanje i učenje predmeta SLOJK je rad u manjim skupinama s učenicima približno iste dobi, sa sličnim sposobnostima i komunikacijskim vještinama.

Dosadašnje iskustvo pokazuje da se predmet SLOJK podučavaju u skupinama s prilično heterogenim sastavom, stoga treba paziti na prilagođavanje nastavnog procesa i odabir plana i programa unutar dobne skupine, koja podrazumijeva i razinu usvojenosti jezika, individualne sposobnosti, interese i sociokulturnu pozadinu.

Trebalo bi poticati i suradničko učenje u poučavanju gdje je to moguće, dijeljenjem procesa učenja na parove ili manje skupine, čime bi se uspješnijim učenicima omogućilo da pomažu drugim učenicima.

G. Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda

Vrednovanje odgojno-obrazovnih ishoda u nastavnome predmetu Slovenski jezik i kultura u skladu je s načelima utvrđenima u okviru Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi. Potrebno je pratiti elemente i načine vrednovanja utvrđene predmetnim kurikulumom na odgovarajući način pružati povratne informacije i izvijestiti o razini usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda učenika.

Elementi vrednovanja

U nastavnom predmetu Slovenski jezik i kultura vrednuju se znanja i vještine definirane odgojno-obrazovnim ishodima unutar predmetnih područja *Jezične kompetencije, Književnost i Kultura*.

Elementi vrednovanja unutar područja *Jezične kompetencije* sastoje se od četiri jezične vještine: slušanje s razumijevanjem, pisanje, čitanje s razumijevanjem i govorenje. Iz područja *Književnost* vrednuju se ishodi koji se odnose na znanja o slovenskom književnom nasljeđu, razvoj stavova te kreativno izražavanje putem uporabe jezika književnosti, a njihova se ostvarenost vrednuje posredno, vrednovanjem ishoda područja *Jezične kompetencija*. Područje *Kulture* prati se i formativno vrednuje u rubrici bilježaka.

U pojedinim razredima vrednuju se i ocjenjuju različite jezične vještine koje su u skladu s dobi učenika. U prvom i drugom razredu osnovne škole vrednuje se samo slušanje s razumijevanjem i govorenje, dok se u trećem razredu tome pridodaje i vještina pisanja i čitanja s razumijevanjem. Jedino se u prvom razredu osnovne škole prvog polugodišta usvajanje znanja iskazuje opisno, a od drugog polugodišta prvog razreda i brojčano.

Opisno vrednovanje uključuje praćenje razvoja učenikovih sposobnosti i vještina te njegov odnos prema radu i evidentira se u imenik u rubriku bilježaka namijenjenih opisnom praćenju. Brojčano vrednovanje uključuje praćenje učenikove razine usvojenosti znanja i upisuje se u imenik brojkom (ocjenom) od 1 do 5. Svaka ocjena treba se obrazložiti u bilješkama kako bi učenik dobio povratnu informaciju i smjernice za daljnji rad i učenje.

Razinu usvojenosti jezičnih sadržaja trebalo bi vrednovati na integrativan način, tj. leksičke i gramatičke strukture trebalo bi uzeti kao kriterij učenikove uspješnosti u okviru komunikacijske jezične kompetencije. Funkcionalno gledište jezika ima prednost pred formalnim, stoga su razumljivost poruke i okolnosti stvaranja jezične interakcije važniji od gramatičke točnosti. Prilikom ocjenjivanja treba se uzeti u obzir činjenica da ovladavanje jezičnim zakonitostima nije svrha za sebe, već je sredstvo uspješne komunikacije te da su jezične pogreške prihvatljivi i očekivani elementi ovladavanja jezikom.

Postoje tri pristupa vrednovanju koja vrijede i za nastavni predmet SLOKJ: vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje i vrednovanje naučenoga.

Vrednovanje za učenje

Vrednovanje za učenje važan je element u procesu učenja i poučavanja koji ne mora rezultirati brojčanom ocjenom. Služi unapređivanju i planiranju budućega učenja i poučavanja na

način da se učenje potiče i usmjerava pravodobnim informacijama. Da bi vrednovanje bilo učinkovito potrebno je sustavno i kontinuirano praćenje, prikupljanje i obrada podataka o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda tijekom cijelog nastavnog procesa. Vrednovanje uspješnosti učenika uključuje različite formalne i neformalne načine i oblike kao što su ciljana pitanja, provjera domaće zadaće, praktična vježba, pisanje kraćih pisanih provjera, opažanja i slično.

Vrednovanje kao učenje

Kod vrednovanja *kao učenje* učitelj više nije jedina osoba koja provodi vrednovanje učeničkih postignuća, sada tu ulogu preuzima i sam učenik koji se aktivno uključuje u proces vrednovanja i pritom razvija autonomni i samoregulirani pristup učenju. Kod vrednovanja *kao učenje* potrebno je razlikovati samovrednovanje ili samorefleksiju i vršnjačko vrednovanje. Samovrednovanje provodi sam učenik, a vršnjačko vrednovanje provode učenici međusobno. Može se provoditi u obliku ispunjavanja različitih lista procjena, rubrika za samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje, vođenjem dnevnika učenja, raspravom itd. *Vrednovanje kao učenje* pridonosi razvoju učenika kroz samostalnu izradu kriterija ocjenjivanja i samoprocjene čime uči kritički promišljati o procesu učenja, uočava svoj napredak, prednosti i nedostatke svog načina učenja, te se uči samoregulaciji vlastitog procesa učenja. Ovaj proces ne rezultira ocjenama, već daju povratnu informaciju učeniku i učitelju o samom procesu učenja te usvojenosti znanja i vještina u odnosu na očekivane odgojno-obrazovne ishode.

Vrednovanje naučenog

Vrednovanje naučenoga pripada sumativnom pristupu vrednovanju koje rezultira ocjenom te se najčešće provodi nakon obrađene nastavne teme kad učitelj procijeni da je važno u određenim etapama odgojno-obrazovnoga procesa zabilježiti i izvijestiti o učeničkim postignućima i napredovanju. Pritom je važno učenike unaprijed upoznati s ciljem vrednovanja, vremenom kad će se vrednovanje provoditi, s načinima vrednovanja i kriterijima vrednovanja.

Svrha je utvrditi usvojenost odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulumom predmeta Slovenski jezik i kultura tijekom godine ili na kraju školske godine, kao i obratiti pozornost na dijelove komunikacijskih kompetencija koje zahtijevaju poboljšanje. Pri osmišljavanju načina i postupaka te kriterija vrednovanja učitelj se vodi odgojno-obrazovnim ishodom i razinama usvojenosti koje u određenome trenutku ispituje. Zadatci postavljeni učenicima moraju biti jasni, jednoznačni, primjereni dobi, različite težine i kognitivnih razina usklađenih s ishodima. Vrednovanje naučenoga treba biti u obliku kriterija koji su jasni učitelju, učeniku i roditelju te su u skladu sa razinama ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda. Učenici moraju biti upoznati s kriterijima prema kojima će se njihov rad vrednovati.

Od načina i postupaka vrednovanja naučenoga primjenjuje se usmeno ispitivanje, pisane provjere znanja, analiza rezultata istraživačkog rada, projektnih zadataka, eseja, opažanja izvedbe učenika u nekoj aktivnosti itd. Oblici i sadržaji provjere odgovaraju zahtjevima jezične uporabe u stvarnim jezičnim, situacijskim i kulturnim uvjetima u kojima se traži uporaba različitih znanja, vještina i sposobnosti.

Izvješćivanje

Svrha izvješćivanja o postignućima i napredovanju učenika jest dati pouzdanu i objektivnu informaciju o usvojenim odgojno-obrazovnim ishodima određenima kurikulumom predmeta Slovenski jezik i kultura po modelu C. Izvješćivanjem se redovito, kvalitetnije i detaljnije opisuje razina učenikovih dostignuća, a uz to predlažu načini i postupci potrebni za njihovo poboljšanje.

Formiranje zaključne ocjene

Zaključna ocjena na kraju nastavne godine sažima podatke o učenikovu postignuću u učenju predmeta Slovenski jezik i kultura po modelu C i predstavlja zbirnu procjenu ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda. Donošenje složene, važne i osjetljive odluke o zaključnoj ocjeni mora se temeljiti na vjerodostojnim, valjanim i dokumentiranim informacijama o učenikovu učenju i napretku.

Zaključne ocjene autonomno donosi svaki učitelj prema svojoj najboljoj procjeni o učenikovim postignućima i uradcima tijekom cijele školske godine. Učitelj uzima u obzir ostvarenost ishoda provjerenu različitim oblicima vrednovanja u više vremenskih točaka. Tijekom svih odgojno-obrazovnih ciklusa zaključna ocjena proizlazi iz razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda iz svih triju domena, no ocjena ne mora nužno proizlaziti iz aritmetičke sredine. Zaključne ocjene izriču se brojkom i riječju koristeći se postojeću ljestvicu školskih ocjena od pet stupnjeva (1 - nedovoljan, 2 - dovoljan, 3 - dobar, 4 - vrlo dobar i 5 - odličan).